

ВОГОНЬ
ОРЛИНОЇ
РАДИ

4.66

квітень

1984

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ

Конференція Українських Пластових Організацій

УПН - ОРЛИНИЙ КРУГ

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

ч. 66

ЖУРНАЛ НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

КВІТЕНЬ 1984

Редакційна Колегія:

пл. сен. Христя Базилевич
пл. сен. Дарія Даревич
пл. сен. Іван Франів
пл. сен. Таня Онцдук
пл. сен. Т. Самотулка

Christine Bazylewycz
45 Oakmount Rd. APT. 208
Toronto, Ont. M6P 2M4
Canada

Адміністратор:

пл. сен. Денис Бенарський

Mr. Denys Bednarsky
35 Marsac Pl.
Newark, N. J. 07106
U.S.A.

З М І С Т

Від Редакції.....	1
Напрямні праці на 1984— бр. І. Франів.....	2
Спорт і Олімпіяда — бр. І. Франів.....	6
Будьмо сильні тілом і духом — сест. Одарка	7
Вимоги до вмiлостей кожом'яки й атлета	7
Олімпійський чемпіон Віктор — сест. Одарка	8
Чому Борис радів — сест. Таня	9
Спаруй назви родів спорту — сест. Одарка.....	11
Розпізнай рід спорту і знаряддя.....	12
Тіловиховання — термінологія — сест. Віра.....	13
Спортові терміни — сест. Віра	14
Олімпіяда — сест. Одарка.....	15
Назви частин ровера — сест. Одарка.....	16
Відгадайте — сест. Одарка.....	16
Плавання — сест. Таня.....	17
Ребус — плавання — сест. Таня.....	18
Я переплив — сест. Надя Кулинич.....	19
Петрусь і вовк — переклад: сест. Адріяна	21
Усміхнися.....	23
Музичні інструменти.....	24
Мовні гри.....	25
Екологічні гри.....	27
Звірі Північної Америки — сест. Таня.....	30
Фігури з дроту — сест. Одарка.....	34
У 55-річчя УПН: ЗСА — Старий Орел—С.О. О.Гаврилук	35

Обкладинка: пл. сен. І. Юрчук

Ілюстрації та наліпка: пл. сен. Дарія Даревич

Машинопис: п. І. Зелська, ст. пл. О. Дем'янчук

Тираж: 250 примірників — Ціна цього числа 1.75 дол. + 0.50 пересилка
Виключно для внутрішнього вжитку в Пласті. — Всі права застережені.

V.O.R.— Journal for "Plast" Leaders of Children's Division"
Published by Supreme Plast Executive

Дорогі Сестрички й Братчики!

В цьому числі містимо напрямні на 1984 рік, які включають матеріяли для відмічення клича проголошеного ГПБ, XXIII. Олімпіади, та святкування 60 річчя УПН.

Заохочуємо всіх виховників використати Олімпіаду, щоб поширити зацікавлення спортом серед новацтва. Це також добра нагода засвоїти українську спортову термінологію. Подаємо списки різних родів спорту, спортивного знаряддя і гри для закріплення спортивного словника.

Щоб допомогти новакам і новачкам плекати українську мову подаємо мовні гри, назви частин ровера, назви деяких інструментів до казки "Петрусь і вовк", як також список звірів Північної Америки в чотирьох мовах. Не пропускайте жодної нагоди у пластовій домівці, на прогулянці чи на таборі для збагачення запасу українських слів новаків і новачок, що є під Вашою опікою.

З цим числом минає два роки відколи редакція В.О.Р. перейшла до Канади і добігає до кінця наше зобов'язання редагувати журнал. Звертаємося до Братчиків і Сесртичок других країн піти нашими слідами і взяти на себе обов'язки редакції на наступних два роки.

Дякуємо КПС у Канаді за покриття деяких видатків пов'язаних з машинописом і наліпкою. Рівнож дякуємо всім нашим співпрацівникам. Спеціальна подяка всім тим, які без винагороди переписували матеріяли зокрема п. І. Зельській. Пластове спасибі пл. сен. Т. Самотулці та пл. сен. Д. Беднарському за співпрацю.

Усім новацьким виховникам бажаємо успіхів і задоволення у праці з новацтвом.

ГОТУЙСЬ !

Редакційна Колегія

НАПРЯМНІ ПРАЦІ НА 1984 рік

" У МАНДРИ, У МАНДРИ ХОДИМ ЮНІ ДРУЗІ ! "

Цей клич Головної Пластової Булави на 1984 рік, заохочує і зобов'язує нас до пластових мандрівок. Він відноситься до всіх виховних пластових уладів і тому мандрівки можуть бути різні та довші і коротші. Для дорослих і старшого юнацтва можуть бути навіть відвідини інших країн. Однак новачків виховників і виховниць цей клич повинен спонукати призадуматися, як і куди можна мандрувати з новацтвом.

Обставини і можливості в різних пластових осередках можуть бути інші і тому мандрівки можуть різнитися. Та в загальному можна сказати, що для новацтва є найбільше відповідні одноденні прогулянки, або прогулянки на кілька годин серед природи. Також є побажані прогулянки з новацьких таборів в інші цікаві околиці.

Передумовою успіху кожної прогулянки є в першу чергу добре обдуманий план, в якому взято під увагу відповідний терен для переведення програми і безпеки новацтва. Друга важна річ є відповідна підготовка і третє солідне переведення програми.

Насамперед треба перевірити терен щоб не було небезпечних об'єктів, як стрімкої гори, глибокої води, гострих каменів, колючих дротів тощо, які б могли спричинити покалічення дітей. Треба визначити місце звідки починається вимарш і відповідний терен для переведення теренової гри, та дозвіл власника того терену на переведення прогулянки.

Навіть кількогадинна прогулянка вимагає дозволу і співпраці батьків. Всі батьки мусять докладно знати, де діти їдуть, що зі собою повинні взяти, коли виїжджають та в котрий час поверта-

ються. Це все найкраще написати в повідомленнях до батьків. Тому що прогулянка часто вимагає помочі старших є добре наперед організувати сходи́ни батьків і представити їм плян та запросити до помочі.

Відносно програми, тут не має місця на деталі, але треба пам'ятати, що прогулянка так як кожні новацькі заняття має мету і тему. Програма прогулянки є довша і серед природи тому там повинен бути вимарш, велика гра /теренова/ і щонайменше один довший відпочинок. Решта елементів як розповіді, пісні, гри та інше вміщувати так як в інших новацьких заняттях, включно з відповідним до теми відкриттям і закриттям.

На цілоденній прогулянці можна переводити змаги до перевірки новацьких проб і вмілостей, а при кінці влаштувати вогник на якому можна перевести новацькі обіцянки, іменування і надання відзнак вмілостей. Та це переводиться тоді коли є дійсна потреба коли не має кращих нагод на церемоніях.

Новацька прогулянка буде більш успішна тоді коли тема пов'язує всі елементи і творить одну цілість, а головними точками програми є мандрівка і теренова гра.

Під час мандрівки треба завжди пам'ятати які є фізичні спроможності дітей і давати їм часті короткі відпочинки. Не добре мандрувати тоді коли є дуже гарячо, бо діти скоро виснажуються і потребують часто пити. Тому треба бути забезпеченим питтям.

Прогулянки повинні поступенно при звичаявати новацтво до витривалости і зарадности серед природи, але вони мають бути присмною грою, а не мукою.

Мандрівка і життя серед природи є дуже корисні для новацтва. В мандрівці є багато корисних елементів яких нема в звичай-

них сходинах в домівці. Тож плянуємо вже сьогодні, щоб новацтво зустрічало весну мандрівкою серед природи.

XXIII ОЛІМПІЯДА

В додатку до гасла Пласту, цього року варта звернути увагу новацтва на олімпійські змагання, які відбуватимуться літом. Треба подумати також, що можна включити зі спорту в новацьку програму. Мандрівка є частиною тіловиховання, але побажано, щоб в цьому році поширити зацікавлення новацтва різними ділянками спорту і відповідно до їх віку заохочувати новачок і новачків до здобуття тіловиховних новацьких вмілостей і переводити більше таких гор, що розвивають фізичну силу і справність.

Олімпіадою діти цікавляться, вони бачать олімпійські змагання на телевізії, читають спортові сторінки і серед довгих списків назв різних країн, України там не знаходять. Тому потрібно новацтву у відповідно зрозумілій формі пояснити, що московський режим не дозволяє українським спортсменам окремо репрезентувати Україну. Існує так званий советський союз, в якому є кільканадцять національностей і всі вони під тою назвою виступають і здобувають найбільше в світі золотих медалів. Та тут на заході багато спортових репортерів того не розрізняють і називають всіх росіянами. Можна на підставі багатьох українських призвиц доказати, що багато українських спортсменів є першунами світу.

60 ЛІТТЯ УПН

Цього року сповнилося 60 років існування УПН. Як ми відзначимо цей ювілей з новацтвом?

форми відзначення можуть бути різні. Дуже доброю формою відзначення є одноденна прогулянка, в якій є багато місця на різноманітність занять, що може відзеркалювати історичний процес УПН. Можна це також включити до програм кількох сходин роя, або збірки гнізда і присвятити один день на новацькому таборі 60 літтю УПН.

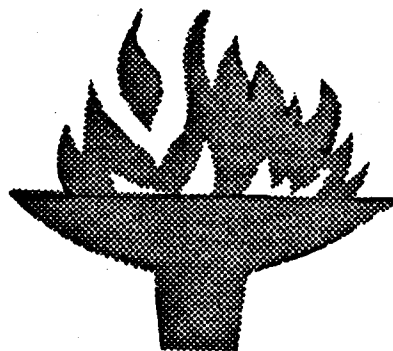
За матеріалами шукайте в історії УПН, яку написав Старий Орел Т. Самотулка. Можете використати програму новацького вогника присвяченого 50 літтю УПН, який є поміщений у ВОР ч.І. Осінь 1976 р.

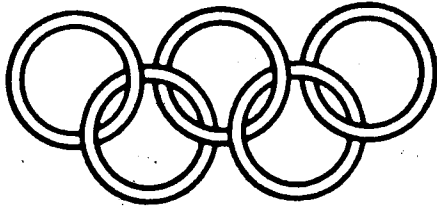
Заохочуйте новацтво до нав'язання листовних зв'язків з новаками і новачками в інших містах і країнах. Старайтеся, щоб цікавіші заняття новацтва були задокументовані на знімках, прозірках, фільмах і звукозаписах. Тими матеріалами можна обмінюватися з іншими роями і гніздами. Це все скріпить дружбу і зацікавлення новацтва, та буде цінним матеріалом до історії УПН.

Цього року є нагода збагатити переживання новаків і новачок включаючи в програму УПН клич "У мандри, у мандри ходіть юні друзі", о л і м п і я д у і 60 л і т т я УПН.

То ж братчики і сестрички, веселої і успішної мандрівки, з олімпійськими рекордами досягнім мети 60-літнього ювілею УПН.

Братчик І. Франів

Давно-давно колись, коли не було на землі ще великих осель, не знали люди авт ані іншої транспортації, у їхньому житті було багато руху, жили люди близько з природою. Вони багато ходили, мусіли займатися ловами й іншою працею, яна скріплювала їх та загартовувала. Ніхто тоді не відчував потреби вправляти навмисне спорт.

Нам невідомо, коли точно почали займатися спортом. Мабуть першими спортсменами були греки, докладніше мешканці Спарти, які високо цінили силу, зручність і витривалість. Вони проводили різні гімнастичні вправи вже з 7-річними хлопцями, такими, як наші наймолодші новачки. Спартанці говорили, що треба плекати міць, витривалість, бо хлопцям доводиться поборювати воєнні невгоди, бути в небезпеці, не боятися смерті. Гімнастичні вправи робили хлопців стрункими і гарними, а це у греків було тоді необхідним для кожної освіченої людини.

Стародавні греки вірили в багатьох богів. Вони ставили їм святині, статуї, а найкращою з них, прибрана золотом, була скульптура найстаршого бога, який звався Зевс.

Храми богам розміщені були на горбах в місті Олімпії, а посередині була долина. Там приходили люди віддавати шану богам. Раз на чотири роки відбувалося велике свято, на якому відбувалися спортові олімпійські ігрища. Тоді прибували до Олімпії люди з цілої Греції та інших країн, але участь у змаганнях могли брати лише греки. Жінкам було заборонено навіть дивитися на ті змагання.

Відкриття ігрищ відбувалося дуже врочисто: сурмили на срібних сурмах, виходили першими судді з лавровими вінками на головах, за ними виходили змагуни.

Судді зверталися до змагунів перед початком змагань такими словами:

— Якщо ви належно підготувалися до Олімпійських ігор, якщо над вами не тяжить ганебний вчинок і недбальство — тоді вирушайте з веселим серцем. Якщо такими ви не є, то йдіть геть!

Не могли брати участі в ігрищах ті, які щось нечесного зробили. А як хтось не дотримувався правил у іграх, того суворо карали.

Найперше змагалися у бігах, потім скоках, далі кидали диском, а потім було дужання. Переможців дуже вшановували, — їх закидали квітами й носили на рунах довкола арени.

Олімпійські ігрища відбувалися щотири роки впродовж 12-х століть, але потім зникли. Щойно 80 років тому французький любитель спорту відновив знову спортові ігрища 1896 р. Перша міжнародня Олімпіада, у якій брали участь спортсмені різних країн, відбулася у столиці Греції — Аteni 1896 р. І від того часу відбуваються кожних 4 роки, кожний

раз в іншій країні. На кожній Олімпіаді запалюють світильник від вічного вогню, який привозять з Греції. Його запалюють з великою урочистістю.

Між руїнами стародавнього стадіону в Олімпії грекня-юначка, вдягнена в білу туніку, запалює смолоскип соняшним промінем за допомогою скляної сочки. Вона передає запалений смолоскип юнакові, який несе той вогонь до Атен. Від Олімпії до Атен 350 кілометрів (228 миль). Спортівці несуть вогонь, передаючи його один одному, пробігши один кілометр.

В Атенах запалюють тим смолоскипом два шахтарські ліхтарі і переносять у літак, який везе той вогонь до країни, в якій відбувається Олімпіада. Там знову

запалюють від ліхтаря смолоскип і несуть на місце ігрищ. Під час відкриття запалюють ним світильник, що горить весь час аж до закінчення олімпійських ігрищ.

Будьмо сильні тілом і духом!

Спорт і фізична заправка вимагають багато посвяти і часу. Треба вправляти або тренувати постійно, не тільки час від часу, але щодня. Напевно всі ви чули про хлопців і дівчат, які перед початком навчання у школі кожного дня вранці дві години плавають або бігають. А по навчанні знову те саме. Щоб стати першунем чи встановити новий рекорд, треба наполегливої праці над собою й витривалости, бо кому хочеться вставати вранці о 6 годині або по школі, замість бавитися з приятелями, вправляти десь у спортивній залі. І то не раз у тиждень, а звичайно щодня, тиждень за тижнем, місяць за місяцем, часом багато років. Це вимагає сили духа і характеру. Віктор Цибуленко, першун у метанні ратищем на Олімпіаді в Римі, тренував до попередніх Олімпіад і ставав до змагання доти, доти не здобув золотої медалі.

Щоб досягнути першості чи навіть дістатися на Олімпійські ігри, потрібно

бути сильним тілом і духом. Олімпійські змагання можуть стати прикладом гідним наслідування для всіх.

Ану спробуймо вправляти руханку щодня. Це не тільки допоможе нам стати фізично більше заправленими, але теж скріпить нашого духа, підсилить волю, бо щодня ми себе будемо змушувати виконувати обов'язок.

Подаємо нижче деякі вмилості новачтва зі спорту й заохочуємо всіх цього літа підготуватися до них і скріпитися тілом та духом.

Сестрична Одарна

Кожом'яка

Мета: Здоров'я, постава, фізична сила й справність.

Підготовка: Індивідуально-збірна.

1. Миється холодною водою кожного дня вранці бодай до пояса.

2. Має добрі успіхи в змагу на руку (руки оперті ліктями об стіл, — хто кого перехилить) або в "залізній рuci" (два новаки стають напроти й подають один одному правиці, стараючись рущити один одного з місця).

3. Зробить принаймні три з таких вправ:

а) Місток (вигин назад).

б) Козел на траві або матраці вперед або назад.

в) Перекидання через місток (через братчи́ка, що стоїть на руках і колінах).

г) Стоячи на одній нозі, доторкнутись долівки ліктем і піднятися.

г) Стати дуба біля стіни.

д) Зробити колінкове сальто (братчик кладеться на спину й підносить коліна, новак розбігається, спирається двома руками на коліна братчи́ка й перекидається, при чому братчик ловить його за рамена й перекидає понад себе).

4. Вилізе на дерево до висоти 100 інчів — 250 цм.

5. Кине каменем правою й лівою руками на віддаль 20 ярдів — 20 м.

6. Розповість про Кожом'яку.

Атлет

Мета: Здоров'я, постава, фізична сила, справність.

Підготовка: Збірна.

Група А (новаки у віці 8-10 років).

1. Перебіжить 30 ярдів — 30 м. за 9 секунд.

2. Скочить увисочінь 26 інчів — 65 цм.

3. Скочить удовжінь 72 інчі — 180 цм.

4. Вилізе на дерево до висоти 3 ярди — 300 цм або йо шнурі до висоти 92 інчі — 230 цм.

5. Кине каменем вагою 4 унції — 10 гм на віддаль 25 ярдів — 25 м.

6. Вміє кинути й зловити м'яч із віддалі 10 ярдів — 10 м.

7. Піднесе тягар 8 фунтів — 4кг двічі правою й двічі лівою рукою.

8. Зробить на траві чи матраці козла.

Група Б (новаки у віці 11 років).

1. Перебіжить 30 ярдів — 30 м. за 8 сек.

2. Скочить увисочінь 30 інчів — 75 цм.

3. Скочить удовжінь 88 інчів — 220 цм.

4. Вилізе на дерево до висоти 152 інчі —

380 цм або по шнурі до висоти 92 інчі — 230 цм.

5. Кине каменем вагою 5 унцій — 130 гм на віддаль 20 ярдів — 20 м.

6. Вміє кинути й зловити м'яч із віддалі 15 ярдів — 15 м.

7. Піднесе й понесе тягар 10 фунтів — 5 кг у правій або лівій рuci 20 ярдів — 20 м.

8. Зробить козла на траві або матраці.

9. Знає найкращих світових змагунів у бігах, метях і скоках.

Примітка. Підготову до складання вмлости переводимо за допомогою ігор. Пересічна висота новака групи А — 50 інчів — 125 цм.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ЧЕМПІОН ВІКТОР

В Олімпійських ігрищах у Римі 1960 р. золоту медалью в метанні ратищем здобув українець Віктор Цибуленко, кинувши ратищем 84.64 м. Це був олімпійський рекорд.

А чи знаєте ви те, що дитиною Віктор був слабосилий? Йому лікар не хотів підписати медичної посвідки.

Віктор жив у селі Веприни на Київщині. Малим хлопцем вирішив стати машиністом паровоза. Його не прийняли до школи машиністів, бо лікар сазав: — У тебе слабе здоров'я.

Тоді вирішив Віктор вчитися на слюсаря, залізничника. А щоб скріпити здоров'я, зайнявся легною атлетикою. Він почав вправляти біг, стрибки й метання. Найбільше йому подобалося метання ратища.

Віктор так завзято вправляв спорт, що став згодом сильним і звинним спортсменом. Він найкраще зі всіх в Україні кидав списом. Його здоров'ю можна було задрити.

У 1952 році Віктор змагався на Олімпіяді в Гельсінках, але здобув тільки четверте місце. У 1956 р. він брав участь в Олімпіяді в Мелборні і там здобув бронзову медалью.

Сестрична Одарна

Чому Борис радів?..

Юра збудився дуже раненько. Сонце щойно сходило. Всі в хаті ще спали. Юрі нудно було лежати в ліжку.

“Цікаво, чи вночі не впас сніг” — подумав. Жаль було йому, що зима минула. Юра любив сніг.

Хлопчик сів біля вікна. Надворі снігу вже не було. Час-від-часу по вулиці переїжджало авто. З сусідньої хати хтось вийшов. Юра пізнав Бориса. Він його дуже любив, головню після того, як Борис поміг Юрі навчитися їздити ровером. “Що ж він буде так рано робити?” — подумав Юра.

Борис був одягнений у спортові штани й сорочку. Вийшовши з хати, відразу почав бігти.

Хлопці зустрілися, коли Борис повертався з університету.

— Куди ти сьогодні вранці так біг? — запитав Юра.

— Я треную на Олімпіяду. Буду змагатися в бігу на 400 метрів. Ронами вже бігаю вранці. треба бігти близько 15 км. кожного дня. А тепер нілька місяців перед Олімпіядою вправляю додаткові години. Тепер іду на прорух, вправлятиму півтори години, а ввечері буду бігати ще близько 8 км. — пояснив Юрі Борис. Він любив малого хлопця і завжди

знаходив час хоч трохи з ним поговорити.

Такою новинкою Юра мусів поділитися з мамою:

— Якщо Борис так багато бігає, напевно виграє золоту медалью, — запевняв маму.

— Може. Побачимо, Борис добрий атлет, — відповіла мама. — Але я маю для тебе несподіванку, — додала. Мама так усміхнулася, що Юра відразу знав, що то буде щось приємне.

— Тато купив квитки, і ми поїдемо влітку на Олімпіяду. Може, побачимо Бориса.

Юра дуже втішився. Хлопчик не сумнівався, що побачить Бориса під час бігу і як він буде діставати золоту медалью. Він, Юра, буде дуже гордий зі знайомства з олімпійцем-першуном.

Тепер Юра вже не хотів бачити снігу. Бажав, щоб якнайшвидше прийшло літо.

**

Настав довгоочікуваний день і подорж до сусіднього міста. Готель, в якому Юра з батьками перебував, був недалеко будинків, де перебували атлети під час Олімпіяди.

— Чи я можу піти відвідати Бориса? — спитав Юра батьків при вечері.

— До атлетів під час Олімпіяди не так легко дістатися. Крім того, Борис ще далі тренує. У нього дуже точний поділ дня. Він тепер не має часу на гостей. Почекай, за два дні бачитимемо його в бігу, — потішав батько сина.

Упродовж двох тижнів Олімпіяди кожного дня відбувалися одночасно змагання в різних місцях.

Другого дня Юра з батьками бачив змагання у плаванні: грудний клясичний стиль (брас) на сто метрів і кравль горілиць на сто метрів. По полудні вони бачили фінали в гімнастиці: впра-

ви на поруччях (брусах), вправи на пролажні (колоді) і покажи мистецької гімнастики до музики. Під вечір відвідали стадіон, на якому горів вічний олімпійський вогонь. Тут батько довідався, що Борис дістався до фіналів. Юра не міг діджати чергового дня, коли мали бути фінали бігів на 400 м. Він не мав найменшого сумніву, що Борис буде першун.

Нарешті прийшов день змагів у бігах. Юра з батьками завчасу прибули на стадіон, де біги мали відбуватися. Відбулося багато змагань, і врешті Борис став на старт до фіналів. Юра сидів напружено. Почався біг. Жах огорнув Юру, коли він побачив, що Борис лишається позаду інших змагунів. Прибіг п'ятий!.. Борис не здобув медалі. Юра розплавався.

— Він же так багато вправляв, бігав, робив прорух і не виграв! — з розпукою говорив батькам. — Я хочу піти до нього, розрадити хоч трохи...

— Це неможливо, пояснив батько синові. — Побачиш його дома.

По вечері батьки задумали відвідати знайомих, що перебували в тому самому готелі.

— Не хочу з вами йти. Там нема дітей. Я залишуся в кімнаті. Буду дивитися на телевізію, — переконував Юра батьків.

Коли батьки вийшли, Юра пригадав собі Бориса.

— Він напевно дуже сумує, — подумав. Хвилину вагався, згодом уже був надворі й біг в напрямі будинків, де перебували атлети. При брамі Юру зупинили.

— Я думаю, що ти краще повертайся до готелю, — переконував хлопчика сторож, коли Юра сказав йому, чого він прийшов.

Юра був дуже розчарований, але несподівано побачив знайому постать, що прямувала до брами.

— Борисе! Борисе! — крикнув.

Борис пізнав Юру і наблизився до хлопчика.

— Ти що тут робиш? — спитав здивований.

— Ти напевне дуже сумуєш. Мені жаль, що ти не виграв, — трохи розгублено пробував Юра розрадити приятеля.

— О, я так дуже не сумую, — відповів Борис. — Правду сказавши, я з себе вдоволений. Я ще ніколи так добре не біг, як сьогодні.

— Але ж ти хотів виграти, ні?.. — Юра тани продовжував своє.

— О, я хотів би одержати медаль, певне, що так. Але це не єдина причина, що я брав участь в Олімпіаді. Я хотів себе випробувати. Я думаю, що то добре вміти працювати над собою і добре бути виспортованим.

— Я також хочу бути спортсменом. Я думаю, що буду також бігати, як ти, — заявив Юра.

— То ще одна причина, чому я задоволений, що я брав участь у Олімпіаді, — може Олімпіада заохотить більше дбати про себе — бути в кращім фізичнім стані. Всі ж не можуть бути першуними.

Такої відповіді Юра не сподівався. Але тепер веселий повертався до готелю.

Сестрична Таня

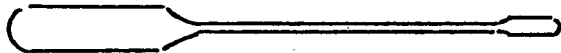
БІГ
ШТАНГІСТ
ВЕСЛУВАННЯ
МЕТ ДИСКОМ
СКОК У ВОДУ
МЕТ РАТИЩЕМ
СТУСАН КУЛЕЮ
СКОК У ВИСОЧІНЬ
СКОК У ДОВЖИНУ
ГІМНАСТИЧНИЙ КІНЬ
ПЛАВАННЯ ГОРІЛИЦЬ
ГІМНАСТИЧНА КОЛОДА
БІГ ЧЕРЕЗ ПЛІТКИ (БАР'ЄРИ)

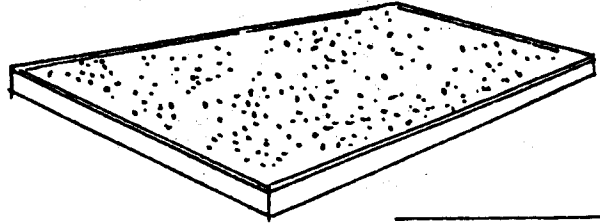
● Спаруйте назви родів спорту зі знімками чемпіонів у цих спортах.

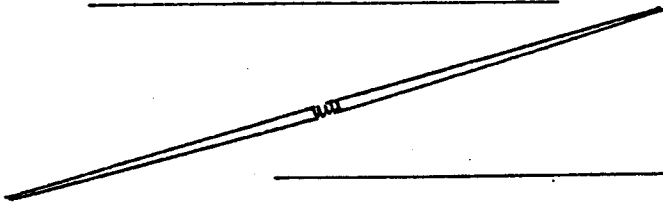
РОЗПІЗНАЙ РІД СПОРТУ І ЗНАРЯДЯ ?

Знаряддя - ратище, дошка до скакання, весло, вода, штанга, скіжня, гімнастичний кінь, біжня

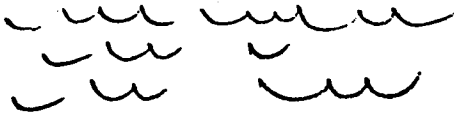
Спорт - плавання, гімнастика, веслування, мет ратищем, скок у воду, біг, скок у довжину, змаг штангістів

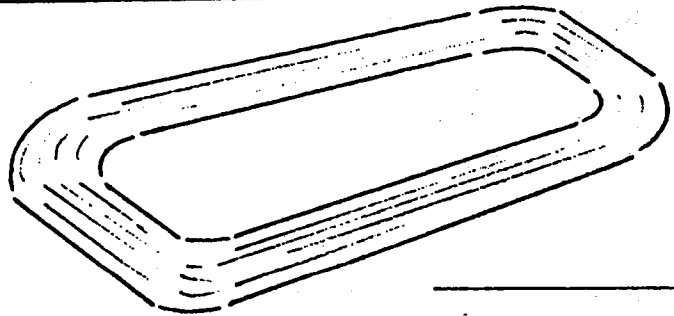

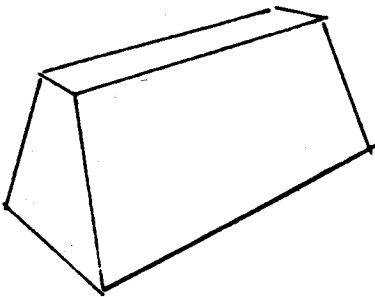

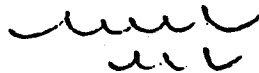
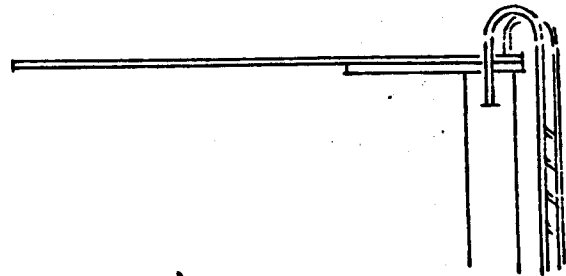

ТІЛОВИХОВАННЯ - термінологія

Легкоатлетика
Гаківка
Копаний м'яч, футбол, футбаль
Відбиванка

штанці
алібаби
вітрівка, душоґрійка
сорочинка
мешти, цвяхівки, шпіцки,
шпівки
скарпетки
спортовець
змагун, змагунка
змагання
конкуренція
переможець
Спортовий майдан
Спортове грище, грище
суддя, суддя лінійний
штоперові судді
доріжкові судді
прорух /ворм ап/
заправа
тренінг
руханка
дужання /врестлінг/
борець
бій навкулачки, навкулачництво

біг
забіг /гіт/
біжня
доріжка
старт, "На старт!", "До бігу
готові!", стріл
пряма /доріжка/, на прямій
закрут, крива /доріжка/,
на кривій
мета
добіг, фініш
пробіг - легкий біг
тасьма, лента - на меті
тасьма до мірання
штопер
біги короткі, середні, довгі,
маратон
спринт, спринтер
бігун

гінці 4x100
паличка при гінцях
зміна гінців
окруження /леп/
коротко-дистансовець
довго-дистансовець
біг навпростець /кросконтрі/
біг через плитки /гирдлз/
скічня
розбіжня
поріг - при метях і скоках
скок у височінь, у далечінь,
з жердков
стояки до скоку
поперечка
жердка /поул/
ножиці - у скоку, оборотняк

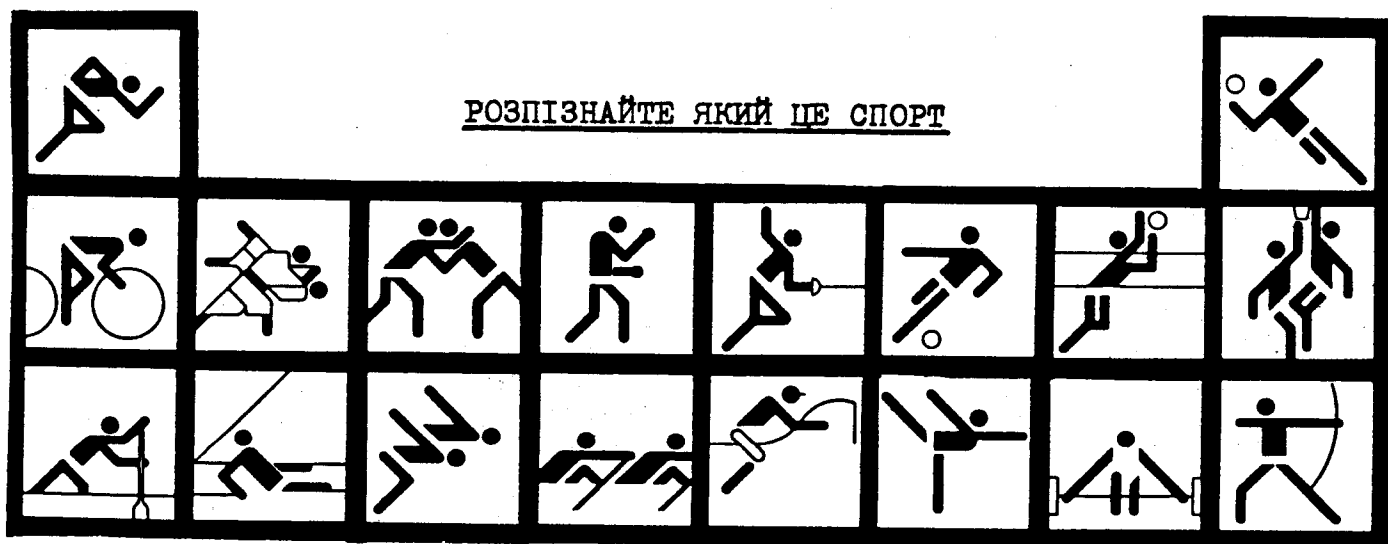
ядро, куля
стусан кулею, штовх кулею,
поштовх ядром, штовхання ядра
диск, кружок, мет кружком
ратище, спис, мет ратищем,
мет списом
молот, мет молотом

спортовий хід, спортова хотьба

ворота
приворітна града
карний коп
вільний коп
воротар
оборонець правий, лівий
лучник правий, лівий
відсторонь /офсайд/
поміч
помічник правий, лівий, середуший
напад
напасник
криловий правий, лівий
аут
наріжнък - ріг /корнер/
ворота /голь/
запасні грачі
копаний м'яч
футболівки
охоронячі
дреси /строї/
м'яч

СПОРТОВІ ТЕРМІНИ

1. фехтування	fencing
2. хокей на траві	field hockey
3. гімнастика	gymnastics
4. ручний м'яч	handball
5. дзю-до	judo
6. веслування	rowing
7. копаний м'яч	soccer
8. плавання	swimming
9. відбиванка	volleyball
10. водне поло	water polo
11. велосипедний спорт	cycling
12. легка атлетика	track and field
13. стрільба	shooting
14. кінний спорт	equestrian
15. боротьба	wrestling
16. кошиківка	basketball
17. стрибки у воду	diving
18. вітрильництво	sailing
19. стрільба з лука	archery

ОЛІМПІАДА

1. В олімпійських іграх будуть змагатися українські спортсмени. На жаль, вони мусять виступати як члени советської дружини тому, що СРСР не хоче, щоб Україна виступала окремо. Україна є членом Об'єднаних Націй як окрема держава, але в олімпійських іграх мусять виступати спільно з Росією та іншими радянськими країнами.

2. Якщо б Україна виступала окремо в Мехіко 1968 року, то українці були б здобули третє місце, а Росія була б на шостому. На Олімпіаді в Гельсінках 1952 р. Україна за кількістю здобутих золотих медалів була б на 3-му місці, а Росія на 7-му, у Мелборні 1956 р. знов була б на третьому, а Росія на другому; в Римі так само, а в Токіо 1964 р. Україна могла б бути на третьому, а Росія на сьомому.

3. Вже від 1952 року і Олімпіади в Гельсінках у Фінляндії українці у вільному світі домагаються самостійного виступу України в Олімпіаді. Цією справою займаються члени Українського Олімпійського Руху.

Ось список українців, які здобули золоті медалі. Спробуйте їх спарувати з ділянкою спорту, у якій вони були першунами.

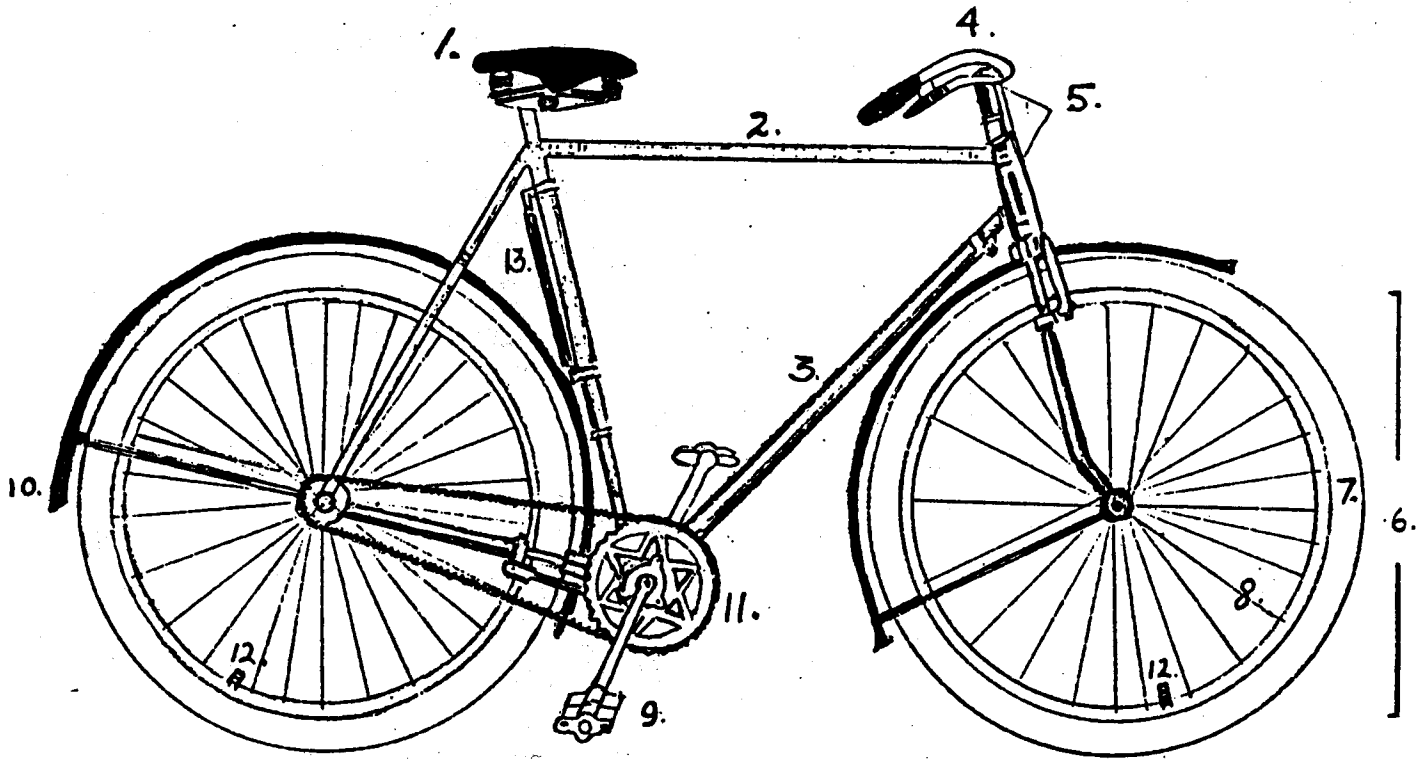

Поліна Астахова, олімпійська чемпіонка. Золоту медалю одержала за гімнастику.

1. Леонид ЖАБОТИНСЬКИЙ	— штангіст
2. Лариса ЛАТИНІНА	— скок у височінь
3. Юрій ТИТОВ	— мет ратищем
4. Григорій КРИС	— хід на 20 км.
5. Галина ПРОЗУМЕНЩИКОВА	— біг на 5,000 і 10,000 м.
6. Віра КРЕПКІНА	— гімнастика
7. Віктор ЦИБУЛЕНКО	— плавання
8. Володимир КУЦЬ	— фехтування
9. Володимир ГОЛУБНИЧИЙ	— гімнастика
10. Валерій БРУМЕЛЬ	— скок в довжину

ЯК НАЗИВАЮТЬСЯ ЧАСТИНИ РОБЕРА АБО ВЕЛОСИПЕДА???

1. сідло 2. верхня рама 3. спідня рама 4. керівниця 5. гальма
 6. колесо 7. шина, опона 8. спиця 9. педал 10. болотник 11. ланцюг
 12. вентиль 13. помпка

ВІДГАДАЙТЕ ?

С	О	В	А	Б	А	С	Е	Й	Н
В	Е	С	Л	О	М	А	М	А	Ш
Б	М	К	Б	Б	Я	М	А	Ї	Т
А	О	І	У	А	Ч	К	П	Б	А
Й	Л	Н	Х	Н	М	Ж	І	І	Н
Д	О	Ь	О	А	Д	Г	С	Ж	Г
А	Т	Ч	Р	Г	И	О	Т	Н	А
Р	А	Б	І	З	С	П	М	Я	Ч
К	А	Я	К	Д	К	Ц	Л	І	І
А	Р	А	Т	И	Щ	Е	Ь	Й	Р

Для тих, хто любить ребуси, подаємо спортовий ребус. Шукайте за назвами різного роду спорт. улаштування. Назви їх знайдете, шунаючи за бунвами доземо, поземо або навсніс. Всіх назов разом 15.

ПЛАВАННЯ

В Україні дуже багато річок та озер. І тому, вже дуже давно, люди навчилися плавати. Це вміння часто надавалося.

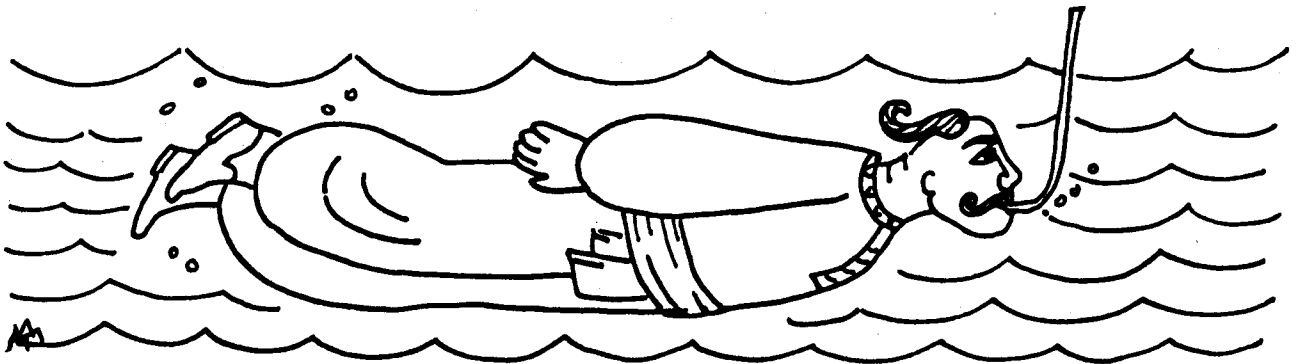
Розповідають таку легенду. Багато років тому, оточили Київ вороги. Вони знали що київський князь Святослав із воїнами був у поході. І не було кому обороняти міста. Люди почали журитися ... Та один сміливий юнак не розгубився. Кинувся в Дніпро, переплив ріку і сповістив князя про небезпеку. Воїни повернулися і розбили ворогів. Так молодий юнак врятував місто.

Добре плавали і запорозькі козаки, особливо під водою. Вони часто брали очеретину в зуби, щоб дихати, пірнали і швидко опинялися на другому березі. Ворог ще не встиг приготуватися як вже блищали гострі шаблі сміливих козаків. Багато разів вміння плавати помагало козакам перемагати.

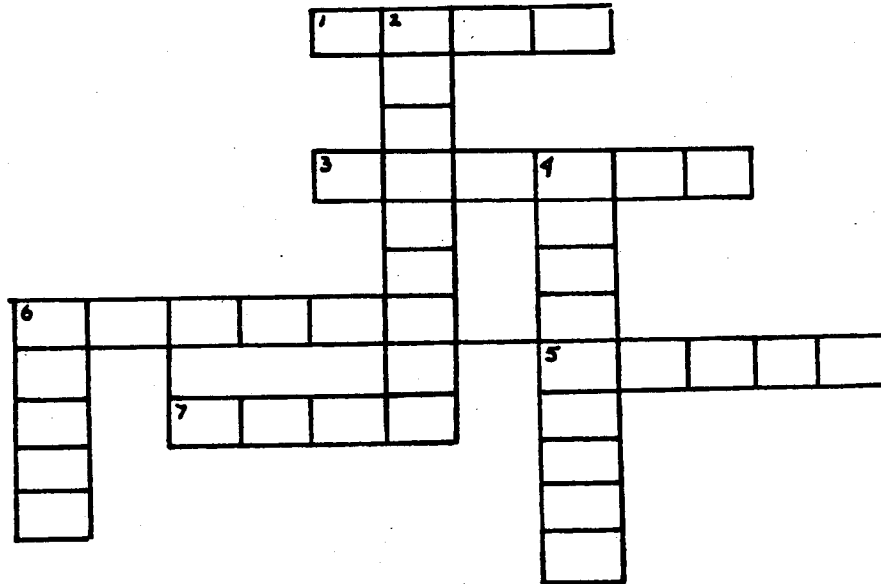
Тепер плавання стало дуже популярним спортом. Спортівці плавають на різні віддалі і різними способами - стилями: кролем, брасом, дельфіном і на спині.

Кроль це найшвидший спосіб плавання. Брасом краще плисти на далекі віддалі. А найважчий стиль це дельфін. Його так називали, бо плавець бс замкнутими ногами по воді наче дельфін хвостом.

Плавання це дуже приємний і корисний спорт.

ПЛАВАННЯ

ПОЗЕМО

1. Ми пливемо у _____.
3. _____ краде илисти далекі віддалі.
5. В _____ крімно плавати.
7. Однак переплив _____ Дніпро.
6. _____ добре плавали під водою.

ПОЗЕМО

2. Козаки дихали під водою через _____.
4. Князь _____ був у поході.
6. Найшвидший стиль плавання це _____.

Я перешлив!

Кожного літа Ромчик їздив з мамою та сестричками на вакації в гори. Близько хати був малий потічок. У ньому були і жаби і риби і тепла-тепла вода! Ромчик цілими днями перебував у воді. Одного дня (а це було в суботу) приїхав тато і забрав усіх на озеро. Ромчикові озеро також подобалося, але не на довго. Тато вирішив, що Ромчик вже великий хлопець і може вчитися плавати. Але Ромчик не любив учитися. Коли йому хтось сказав слово "вчитися", Ромчик відразу втікав — Ромчик був дуже лінійий. Батько дуже журився. Плавання — це не тільки гарний та добрий спорт, але й корисна річ. Але Ромчик цього не хотів розуміти.

Коли Ромчикові минуло 7 років, його записали до новаків. Що це новаки? — думав Ромчик. — Може ще одна школа? Але відразу по перших сходинках новацтво йому подобалося. В домівці було багато малих хлопців. Братчик розказував цікаві оповідання, показував цікаві ігри, а найважливіше — не треба було нічого вчитися. Літом мама Ромчика записала в новацький табір. Ромчик не хотів їхати, але коли довідався, що в оселі є новий басейн і що новаки купаються двічі на день, згодився поїхати.

На оселю Ромчик приїхав дуже вчасно. Там був усього один новак, Славко, приділений до тієї самої кімнати, що й Ромчик. Славко вже бував у таборі і взяв Ромчика, щоб йому показати оселю. Оселя була велика, і було що оглядати. Найдовше затрималися коло басейну.

— Минулого року я зголосився до Чорноморця, але захворів і не міг докінчити — почав Славко.

— А що це Чорноморець? — запитався Ромчик.

— Це вмільсть. Ти мусиш багато вмїти, тоді дістанеш відзнаку. А найбільше ми сидїли над басейном та в басейні.

— О, то я відразу запишуся до того, — заявив Ромчик.

За два дні була збірка всіх таборовиків. — Що це має бути? — запитався Ромчик.

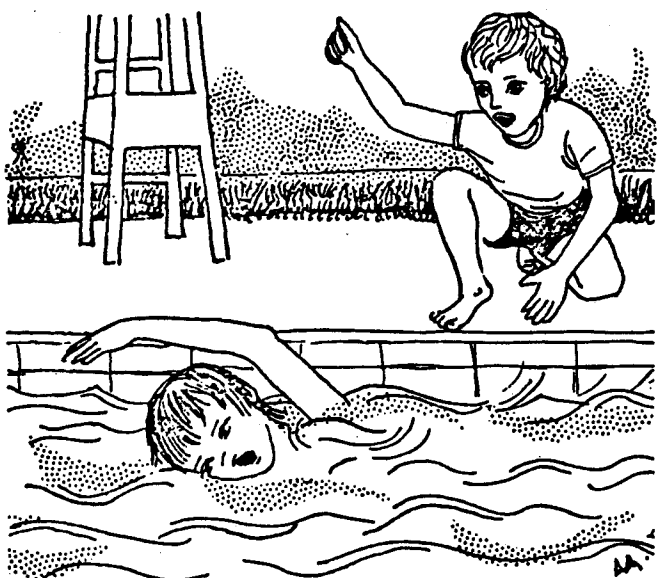
— Будуть вибирати вмїлості, — сказав Славко. — Я попробую знова записатися до Чорноморців.

Славко пішов до братчика-коменданта питатися, чи можна буде навчитися плавати. Братчик-комендант сказав, що цього року в таборі є братчик, який буде вартовим коло басейну та буде мати окремі лекції плавання для всіх хлопців, що хочуть навчитися плавати. А всі ті хлопці, що запишуться на лекції, можуть зголоситися до вмїлості Чорноморця. Хто навчиться плавати, закінчить умїлїсть. Славко був дуже радий. На другий день ще кілька хлопців записалися до вмїлості Чорноморця. Славко ледве намовив Ромчика записатися. А знаєте, чому Ромчик не хотів записатися? А може ви забули? Коли Ромчик почув слово "вчитися", відразу вирішив, що і курс плавання і вмїлїсть Чорноморця не для нього. Але Славко його перемовив.

— У кожній вмілості треба щось робити, — сказав.

— Коли ти не знаєш, треба навчитися. То нічого страшного. Ти ходиш цілий рік до школи і вчишся те, що тобі кажуть, а тут ти вчишся те, що ти хочеш. То не те саме.

Братчик-рятівник від першого дня почав учити хлопців плавати. Але наука не йшла швидко. Одні боялися води, інші не могли ніяк дати нурка, ще інші ніяк не могли махати руками і ногами в той сам час. Славкові було досить важко навчитися плавати. Але він завзято працював. Він був перший у воді і останній вилазив із води. Він був упертий і конечно хотів навчитися. Ромко — зовсім інакше. Що тільки братчик показав, Ромчик відразу повторив. Він нічого не мусів вчитися. Йому все легко приходило. Часом братчик думав, що Ромчик умів плавати, тільки говорив неправду. Ромчик став помагати Славкові, а відтак іншим новакам. Братчик став Ромчика хвалити як одного з найкращих та найпильніших новаків.

Нарешті прийшла важлива хвилина: всі ті, що вчилися плавати, мали перейти вимоги вмілості у плаванні. Першими були ті, що вже вміли плавати.

Відтак всі нові плаваки. Славко був передостанній, а Ромчик останній. Увесь час Ромчик стояв коло братчика і разом із братчиком журився, чи всі перепливають. Найбільше боявся за Славка, свого найближчого приятеля. Але Славко і переплив і дав нурка. Все пішло добре. Тоді у воду скочив Ромко. Він так добре плавав, що всі братчики дивувалися, чому він був з тими, що вчилися плавати.

На другий день було закриття табору. Приїхали мама і тато. Ромчик лобіг до них з радісним окликом: Я переплив басейн! Тато здивувався: Ти переплив? Та ж ти не вмієш плавати!

— Я навчився! — заявив гордо Ромчик.

— Як же ж ти міг навчитися, — дивувався тато, — та ж ти не любиш нічого вчитися.

— То було цікаво, — почав пояснювати Ромчик, — я вчився сам і помагав другим вчитися, і було нам легко вчитися.

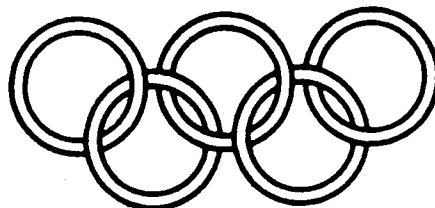
Тепер з Ромчиком клопоту нема. Він дуже любить помагати іншим.

А щоб помагати іншим, треба самому щось знати. Ромчик має в школі багато товаришів. Але найбільше його люблять ті, яким він помагає. Він помагає у всьому. Він вміє гарно читати. Він помагає тим, що добре ще не вміють. Він вміє добре рахувати. Він помагає тим, що ще добре не вміють рахувати.

У домівці Ромчик також помагає: він вміє замести кімнату, винести сміття, поскладати книжки, крісла.

Приємно помагати іншим. Такого, що радо всім помагає, всі люблять.

Сестричка Надя Кулинич

ПЕТРУСЬ І ВОВК

казочка до музики С.Прокофєва
/переклад з англійської мови сест.Адріани/

Кожну постать у цій казочці репрезентують різні інструменти оркестри: пташку представляє флейта, качечку - гобой, ката - кларнет, дідуся - фагот, вовка - труби, Петруся - струнний квартет, постріли рушниць - бубни.

Раннім-ранком Петрусь відчинив ворота й помандрував на луг. На гілці великого дерева сиділа Петрусєва приятелька - маленька пташка. "Всюди спокійно!"-- защебетала пташка.

Якраз тоді надійшла туди качечка та рішила скупатися у ставочку. Побачивши качку, пташка злетіла з дерева й сіла на травичку. Здивована спитала: "Яка з тебе птичка, коли ти не вмієш літати?" А качечка на це: "А що ти за птиця, що не вмієш плавати?" Вони довго сперечались і сперечались: качечка, плаваючи в ставку, а пташка стрибаючи на березі.

Раптом, Петрусь побачив ката, який ліз крізь траву. Кіт думав: "Пташка свариться - а я її вхоплю". Помаленку він підкрадався до пташки на своїх оксамитних лапах.

"Стережись!" - крикнув Петрусь. І пташка відразу вилетіла на дерево. А качка, зі середини ставка, зі злоти квакала на ката. Кіт крутився довкола дерева й думав: "Чи варто мені лізти так високо? Поки я вилізу, пташка підлетить".

Якраз дідусь вийшов із хати. Він був лютий на Петруся за те, що хлопчик вийшов на луг. "Тут небезпечно" - сказав він - "Якби вовк з'явивсь із лісу, що ж би ти тоді зробив?" Петрусь не зважав на дідусєві слова. Хлопці, такі як Петрусь, не лякаються вовків! Але дідусь взяв Петруся за руку й запровадив додому; та замкнув ворота на замок.

Як тільки Петрусь увійшов у хату, великий, сірий вовк вийшов із лісу. Кіт миттю виліз на дерево. Качка схвильовано квакала й нехотячи вискочила зі ставка на берег. Бігла вона, бігла; але не могла втекти від вовка. Вовк біг за нею: зближався ближче й ближче. Нарешті, дігнав качечку й захопив її. Та й проковтнув бідну качечку.

Перед нами, діти, ось така картина: кіт сидить на одній галузці дерева; а пташка - на другій. Але, не за близько до kota. А вовк кружляє довкола дерева, - дивлячись на них своїми похадливими очима.

Тим часом, Петрусь, нічого не боячись, стояв за ворітьми й дивився на все, що діялось. Враз, Петрусь побіг до хати, взяв кусник сильного шнура й виліз на високий мур. Одна з галузок дерева, довкола котрого вовк кружляв, сягала аж до муру. Тримавчись галузки, Петрусь легко виліз на дерево.

Петрусь сказав пташці: "Ти злети надолину й літай довкола голови вовка. Тільки уважай, щоб він тебе не спіймав!" Пташка літала-літала, й майже доторкнулась голови вовка своїми крильцями. А він люто клацав на неї зубами - то з одного боку - то з іншого. Як та пташка мучила вовка! Як той вовк хотів її захопити! Але пташка була дуже спритна; і вовк нічого не міг зробити.

Тим часом, Петрусь зав'язав аркана, й помаленьку спустив його з дерева. Він зловив вовка за хвіст і почав його тягнути до себе з усієї сили. Коли вовк попався, почав скакати, щоб звільнитися зі шнура. Але Петрусь прив'язав кінець шнура до дерева. Чим більше вовк скакав, - шнур тим більше й більше стискав його хвіст.

Якраз тоді - мисливці вийшли з лісу. Вони, стріляючи з рушниць, стежили за слідами вовка. Петрусь крикнув до них з дере-

ва - "Не стріляйте! Ми з пташкою вже зловили вовка. Допоможіть нам його запровадити до зоопарку". І пішли вони.

Уявіть собі - яка ж це переможна процесія! Петрусь на чолі. За ним мисливці, ведучи вовка. На кінці ішов дідусь із котом. Пташка летіла над ними, радісно щебечучи: "Які ж ми відважні - Петрусь і я! Дивіться кого ми спіймали!"

Якщо б ви, діти, уважно прислухались, ви би почули голос качечки із живота вовка. Бо у своїм поспіху, вовк качечку проковтнув живою!

**

— Сестричко, я не можу стояти на стійці. Мені недобре.
— Де тобі недобре?
— На стійці!

*

Родина з двома дітьми їхала потягом. Івасик питає маму:

— Мамо, як називається та станція, яну ми щойно проминули?

— Я не знаю, дитино. Багато станцій ми вже проминули. Чому питаєшся?

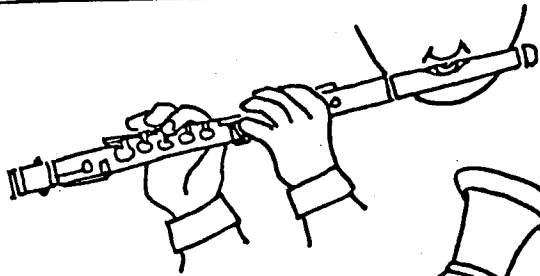
— О, це не таке важливе, — відповів Івась. — Там чогось висіла моя молодша сестрична.

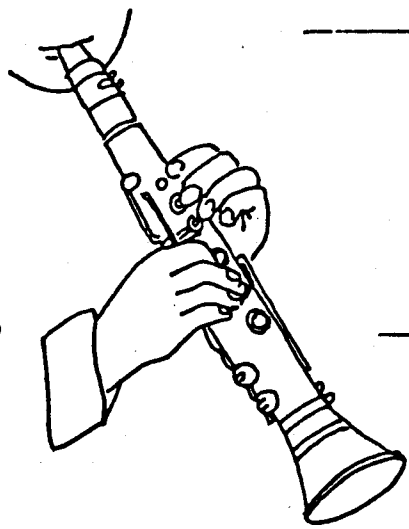
— Васильку, дивись! Курчатко уже викльовується з яєчка.
Василько (подумавши): Але як воно туди залізло?

*

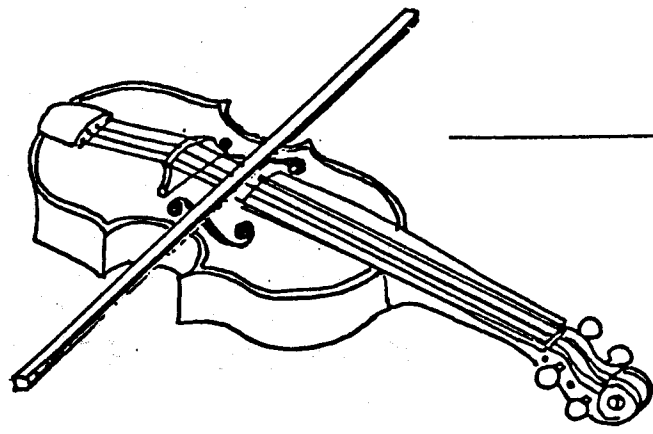
— Чого ти плачеш, Івасю?
— Я згубив п'ять центів!
— Дам тобі 10 центів, тільки не плач!
Івась сховав 10 центів, але плаче ще далі.
— Чого ж ти ще плачеш?
— Бо якби я не загубив був тих 5 центів, то я мав би вже 15!

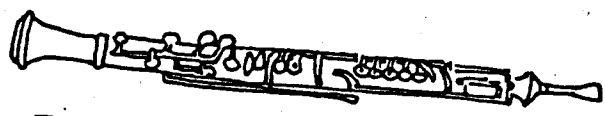
ЯК НАЗИВАЮТЬСЯ ЦІ МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ?

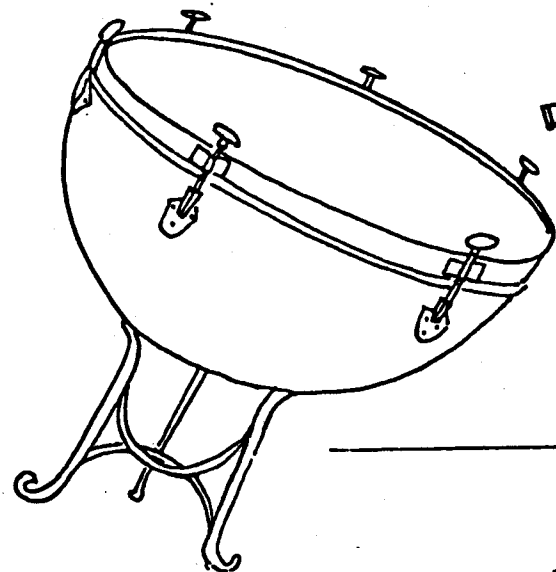

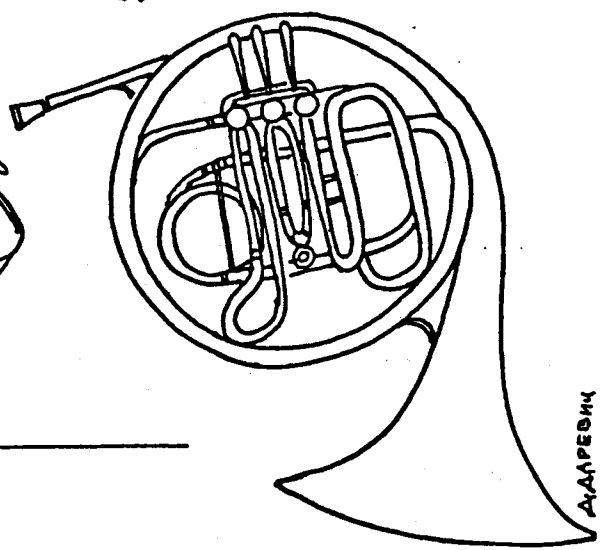

А.А.АРЕШКІН

фагот, літаври, скрипка, клярнет, обой, флейта, французька трубка.

М О В Н І Г Р И.

1. а/ Написати якнайбільше слів міняючи першу або останню букву даного слова. ПІЧ - НІЧ, СІЧ і т.д.

ВІЛ - ВІК, ВІЗ і т.д.

б/ Придумай спосіб цієї гри:

2. Вибрати певне число понять-категорій. Ковачи по черзі вибирають якусь букву і всі записують приклади/які починаються тою буквою/до кожної категорії. Виграє той, котрий має найбільше правильних відповідей.

	<u>Л</u>	/вигумай категорії/,	<u>К</u>
1/ р о с л и н а _____		1/ _____	_____
2/ т в а р и н а _____		2/ _____	_____
3/ м і с т о _____		3/ _____	_____
4/ к н и ж к а _____		4/ _____	_____

3. Лінивий Петрик відписав від Павлуса шкільне завдання. На жаль зробив кілька помилок. Послухайте, що він написав./Речення слід справити міняючи тільки одну букву./

- а/ Парипя мала на голові золоту "корову".
- б/ Хлопці розжюцували носами болото на вулиці.
- в/ Бабуня розказувала нам дуже цікаву "кашку"
- г/ У крамниці були на продаж патефони і дуже гарні "пластунки".
- г/ На грядці ми посадили "порошок", що гарно цвіте.
- д/ Оленчин "плач" усім дуже подобався.
- е/ Виручаючи маму, Маруся "побила" всі миски і тарілки.

Придумай ще два речення.

є/ _____

ж/ _____

4. Створи нові слова з довгих слів:
забезпечувати:

вата _____

печу _____

пересаджувати:

саджа _____

вата _____

сад _____

5. Думаю про _____: солодке, гостре, м'яке тощо. Слід написати якнайбільше слів, які пов'язані з прикметником "солодке", "гостре" тощо.

солодке:

м'яке:

1. цукор

2. мед

3. _____

4. _____

5. _____

1. вата

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. Відгадай "помішані" слова:

а/ помішані букви назв звірів:

1. насос _____

2. полято _____

3. каялин _____

4. забере _____

5. бавер _____

6. пали _____

7. Забери букву - знайди нове слово:

1. вosa - оса

2. збірka- _____

3. хмара - _____

4. місто - _____

5. лист - _____

6. горби - _____

7. _____ - _____

8. _____ - _____

РУХЛИВА ГРА З УКРАЇНОЗНАВСТВА:

до природознавства: Ведучий називає назву квітки, дерева, звірятка, а учасники відповідають що це або навпаки:

ВЕДУЧИЙ: "ромашка" - УЧАСНИК - "це квітка"

або ВЕДУЧИЙ: "назви дерево" - УЧАСНИК - "дуб"

так само до історії, географії, і т.д.

Головне те, що діти не люблять сидіти. Кидаючи мішечок квасолі, вони рухаються, а рівночасно вивчають нові слова. Гра дає найбільше успіху коли грати коротко - 3 хвилини, але на кожних сходинках, міняючи гру, щоб підходила темі сходин.

ЕКОЛОГІЧНІ ГРИ

ГРА САМОЗБЕРЕЖЕННЯ!

1. Мета гри: Обзнайомити дітей із життям в природі через особисте пере-
переживання.
2. Завдання гри: Зберегти своє життя в ролі даного звіра.
3. Учасники: 15 - 40 дітей (може бути й більше число)
4. Площа: 2 - 3 акри терену, який охоплює поле, лісок, хаті та річку
чи струмочок.

Слід визначити точні границі терену.

5. Виряд:

- а) карти життя - карточки з цупкого паперу 1'' x 2'' на яких написано
назву звіра, напр., лис ~~1~~
або кусочки "форміка".
- б) металеві кола - щоб зачіпати карточки життя (по одному всім грачам)
- в) наліпки - 8 або 10 різних
1 комплект для кожного рослиноїда
- г) картки поживи - 1 картка на шнурку для кожного рослиноїда де можна
ліпити наліпки
- г) шапки чи яскраві ленти - для м'ясоїдів
- д) свисток - для людини

Гра:

Треба розділити дітей на рослиноїдних звірів та м'ясоїдних. Приблизно
одна третина (1/3) дітей у грі повинна бути м'ясоїдними звірами.

М'ясоїдні звірі одягають шапочки або яскраві ленти. Кожний звір дістає
певну кількість карточок життя;

м'ясоїди: вовк - 2, лис - 3, рись - 3, коут - 2

рослиноїди: серна - 4, білка, заєць, миш, шур - по 8, дикобраз - 12

Кожний рослиноїд одержує картку поживи.

Рослиноїди мусять знайти якнайбільше поживи (пущки з наліпками, захо-
вані в терені) і стараються втекти чи заховатися від м'ясоїдів.

М'ясоїди або хижакі мають ловити (полювати) якнайбільше рослиноїдів.
Коли хижак зловить тварину, має право забрати одну карточку життя.

У грі, як і в природі, можуть появитися: недуги, посуха, вогонь,
повінь. Вони мають право ловити всіх звірів і також забирати по одній
карточці життя.

П'ять чи десять хвилин перед кінцем гри впроваджується "людину".
Людина має свисток і свище, коли входить на терен. Людина полює зором -

коли побачить будь-якого звіра, цей звір мусить віддати їй карточку життя.

Звірі, які віддали всі карточки життя, мусять повернутися до умовленого місця.

На певний знак (свистком) всі повертаються до умовленого місця, де провідники підраховують точки.

Дискусія і висновки дітей після гри - це найважливіша частина гри. На це треба залишити відповідну кількість часу!

Додаткові правила:

- 1) а. Лиси не можуть полювати на серен
б. Вовки не можуть полювати на лисів
- 2) а. Хижак не сміє ловити одного звіра два рази під ряд.
б. Хижак може полювати групами, але тільки один хижак має право забарати карточку життя від рослиноїда.
в. Хижак не сміє полювати на рослиноїдів, коли вони віддають карточку життя іншому хижаківі.
- 3) Рослиноїди повинні мати змогу заховатися на початку гри. Вислати лисів, тоді вовків і т.д., тоді недугу після трьох-чотирьох хвилин.
- 4) Гру можна грати годину, коротше або довше. Це залежить від терену, віку дітей та від кількості карточок життя.
- 5) "Людину" впровадити тільки в останніх десятих хвилинах гри.

Питання до дискусії:

- 1) Які були твої почування в ролі звірятка?
- 2) Якими способами ти шукав за поживою?
ховався від хижаків?
полював?
- 3) Скільки рослиноїдів згнуло через хижаків, через недуги, через полювання людей, і т.д.?
- 4) Чому людина мусить тільки подивитися, щоб могла полювати на звірят?
- 5) Скільки ти бачив хижаків, які тебе не зловили? Чому вони тебе не зловили?

Деякі можливі висновки:

- а. Краще слухати й обережно ходити, замість гасати по лісі.
- б. Звірята мають природні сховища, які?
- в. Слід остерігатися відкритих полян.
- г. Звірі мусять уживати всі свої змісли.
- г. В грі можна перервати напруження, в природі це може мати сумні наслідки.

Точкування

Хижак

висліди полювання/здобич	точки
29-30	15
27-28	14
25-26	13
23-24	12
21-22	11
19-20	10
17-18	9
15-16	8
13-14	7
12-12	6
9-10	5
7- 8	4
5- 6	3
3- 4	2
1- 2	1
0	0

рослиноїди

скільки разів зловлений	точки
00	12
1	10
2	8
3	6
4	4
5	2
6	0

людина - 1 точка за кожне звірятко

недуга ·
вогонь · - 2 точки за кожне звірятко
і т.д. ·

додати рослиноїдам:

А) одну точку за кожну здобут, "поживу"

Відняти всім: 1 точку - якщо тебе зловила людина
2 точки - якщо тебе зловила недуга і т.д.
5 точок - якщо хтось загубив будь-яку картку, або дуже
10 точок - якщо хтось шахрує. /дуріє.

точки	висліди
12 - 15	дуже витривалий звір
10 - 12	може існувати в нормальних обставинах
5 - 10	не витримає довго
0 - 5	скоро зникне

пл. сен. Таня Онячук

СТО КУЛЬБАБЕНЯТ

Бубоніла баба бабі:
- Ой, не дмухай на кульбабу,
Бо з кульбаби полетять
Сто малих кульбабенят.

ЗВІРІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

i Англійські Французькі назви	Назва по латині	Українська назва
<u>BAT</u>		
Big Brown Bat (Grande Chauve-souris brune)	<i>Eptesicus fuscus</i>	<u>КАЖАН</u> або <u>ЛИЛИК</u> Великий Бурий Кажан
Hoary Bat (Chauve-souris cendree)	<i>Lasiurus cinereus</i>	Сивий Кажан
Little Brown Bat (Petite Chauve-souris brune)	<i>Myotis lucifugus</i>	Маленький Бурий Кажан
Silver-Haired Bat (Chauve-souris argentee)	<i>Lasionycteris noctivagans</i>	Срібноволосяний Кажан
<u>BEAR</u>		
Black Bear (Ours noir)	<i>Ursus americanus</i>	Чорний Ведмідь
Grizzly Bear (Ours brun)	<i>Ursus arctos horribilis</i>	Сірий Ведмідь або Грізлі
Polar Bear (Ours blanc)	<i>Ursus maritimus</i>	Білий Ведмідь
<u>BEAVER</u> (Castor)		
	<i>Castor canadensis</i>	<u>БОБЕР</u>
<u>BADGER, American</u> (Blaireau d'Amérique)		
	<i>Taxidea taxus</i>	<u>БОРСУК</u> , Американський
<u>BISON or BUFFALO, American</u> (Bison)		
	<i>Bison bison</i>	<u>БІЗОН</u>
<u>CARIBOU or REINDEER</u> (Caribou)		
	<i>Rangifer tarandus</i>	<u>ПІВНІЧНИЙ ОЛЕНЬ</u>
<u>CHIPMUNK</u>		
Eastern Chipmunk (Suisse)	<i>Tamias striatus</i>	Східний Бурундук
Least Chipmunk (Tamia mineur)	<i>Eutamias minimus</i>	Бурундук
<u>COUGAR or MOUNTAIN LION</u> or <u>PUMA</u> (Cougar)		
	<i>Felis concolor</i>	<u>ПУМА</u>
<u>COYOTE</u> (Coyote)		
	<i>Canis latrans</i>	<u>КОЙОТ</u>

<u>DEER</u> Mule Deer (Cerf mulet) White-Tailed Deer (Cerf de Virginie)	<i>Odocoileus hemionus</i>	Муловий Олень
	<i>Odocoileus virginianus</i>	Вірґінський або Білохвостий Олень
<u>ELK, WAPITI</u> (Wapiti)	<i>Cervus elaphus</i>	<u>ОЛЕНЬ, ВАПІТІ</u>
<u>ERMINE</u> (Hermine)	<i>Mustela erminea</i>	<u>ГОРНОСТАЙ</u>
<u>FERRET, Black-Footed</u> (Putois d'Amérique)	<i>Mustela nigripes</i>	<u>ТХІР</u> , Чорноногий
<u>FISHER</u> (Pekan)	<i>Martes pennanti</i>	<u>ПЕКАН</u> або <u>ВЕЛИКА КУНИЦЯ</u>
<u>FOX, Red</u> (Renard roux)	<i>Vulpes vulpes</i>	<u>ЛИСИЦЯ</u> , звичайна
<u>GOAT, MOUNTAIN</u> (Chevre de Montagne)	<i>Oreamnos americanus</i>	<u>ГІРСЬКИЙ КОЗЕЛ</u>
<u>GOPHER, POCKET</u> (Gauvre gris)	<i>Thomomys talpoides</i>	<u>МІШЕЧКУВАТИЙ ЩУР</u>
<u>GROUND SQUIRREL</u> Columbian Ground Sq. (Spermophile du Columbia) Richardson Ground Sq. (Spermophile de Richardson) Thirteen-Lined Gr. Sq. (Spermophile raye)	<i>Spermophilus columbianus</i> (<i>Citellus columbianus</i>) <i>Spermophilus richardsonii</i> (<i>Citellus richardsonii</i>) <i>Spermophilus</i> <i>tridecemlineatus</i> (<i>Citellus tridecemlineatus</i>)	Ховрах, Колумбійський Ховрах, Річардсона Ховрах, Смугастий
<u>HARE</u> European Hare (Lievre d'Europe) Snowshoe or Varying Hare (Lievre d'Amérique)	<i>Lepus europaeus</i> <i>Lepus americanus</i>	Сирій Засць Американський Засць
<u>LEMMING</u> Northern Bog Lemming (Campagnol-lemming boreal) Southern Bog Lemming (Campagnol-lemming de Cooper)	<i>Synaptomys borealis</i> <i>Synaptomys cooperi</i>	Лемінг, Північний Лемінг, Полудневий
<u>LYNX</u> (Loup-cervier)	<i>Lynx lynx</i>	<u>РИСЬ</u>
<u>MARMOT, Hoary</u> (Marmotte des Rocheuses)	<i>Marmota caligata</i>	<u>СИВИЙ БАБАК</u>

<u>MARTEN</u> (Martre d'Amérique)	<i>Martes americana</i>	<u>КУНИЦЯ</u> , Американська
<u>MINK</u> , American (Vison d'Amérique)	<i>Mustela vison</i>	<u>НОРКА</u> , Американська
<u>MOLE</u> Hairytailed Mole (Taupe a queue velve) Star-Nosed Mole (Condylure eloile)	<i>Parascalops breweri</i> <i>Condylura cristata</i>	Кріт, Волохатий Кріт-Зіркорил
<u>MOOSE</u> (Orignal)	<i>Alces alces</i>	<u>ЛОСЬ</u>
<u>MOUSE</u> Deer Mouse or White-Footed Mouse (Souris Sylvestre) Jumping Meadow Mouse (Souris santeuse des champs)	<i>Peromyscus maniculatus</i> <i>Zapus hudsonius</i>	Миш, Білонога Миш, Лугова
<u>MUSKOX</u> (Boeuf musque)	<i>Ovibos moschatus</i>	<u>ВІВЦЕВИК</u> або <u>МУСКУСНИЙ БИК</u>
<u>MUSKRAT</u> (Rat musque)	<i>Ondatra zibethicus</i>	<u>ОНДАТРА</u>
<u>OPOSSUM</u> (Opossum d'Amérique)	<i>Didelphis virginiana</i>	<u>ОПОСУМ</u>
<u>OTTER</u> (Loutre de riviere)	<i>Lontra canadensis</i> (Lutra canadensis)	<u>ВИДРА</u>
<u>PIKA</u> (Pica d'Amérique)	<i>Ochotona princeps</i>	<u>СІНОСТАВКА</u>
<u>PORCUPINE</u> (Porc-epic d'Amérique)	<i>Erethizon dorsatum</i>	<u>ДИКОБРАЗ, ДЕРЕВНИЙ</u> або <u>ГОЛКОШЕРСТ</u>
<u>PRONGHORN or ANTELOPE</u> (Antilope d'Amérique)	<i>Antilocapra americana</i>	<u>ВИЛОРИГ</u>
<u>RACCOON</u> (Raton laveur)	<i>Procyon lotor</i>	<u>СНОТ</u> або <u>ПОЛОСКУН</u>
<u>SHEEP, BIG HORN</u> (Mouflon d'Amérique)	<i>Ovis canadensis</i>	<u>МУФЛОН</u>
<u>SHREW</u> American Water Shrew (Musaraigne palustre) Common or Masked Shrew (Musaraigne cendrie)	<i>Sorex palustris</i> <i>Sorex cinereus</i>	Землерийка, Водяна Землерийка, Звичайна

SKUNK, STRIPED
(Mouffette rayee)

Mephitis mephitis

СКУНС

SQUIRREL

Northern Flying Squirrel
(Grand polatouche)
Red Squirrel
(Ecureuil roux)

Glaucomys sabrinus

Летяча, Північна

Tamiasciurus hudsonicus

Білка, Руда

WEASEL

Least Weasel
(Belette pygmee)
Long-Tailed Weasel
(Belette a longue queue)

Mustela nivalis

Ласиця

Mustela frenata

Ласиця, Довгохвоста

VOLE

Gapper's Red-Backed Vole
(Campagnol a dos roux
de Gapper)
Heather Vole
(Phenacomys)
Meadow Vole
(Campagnol des champs)

Clethrionomys gapperi

Полівка, Гапера

Phenacomys intermedius

Полівка, Вересова

Microtus pennsylvanicus

Полівка, Лугова

WOLF

(Loup)

Canis lupus

ВОБК

WOLVERINE
(Carcajou)

Gulo gulo

РОСОМАХА

WOODCHUCK or GROUNDHOG
(Marmotte commune)

Marmota monax

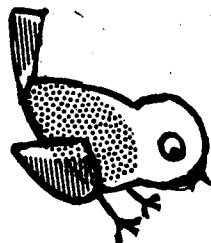
БАБАК

WOOD RAT, Bushy-Tailed
(Rat a queue touffue)

Neotoma cinerea

МИША, Лісова Велика

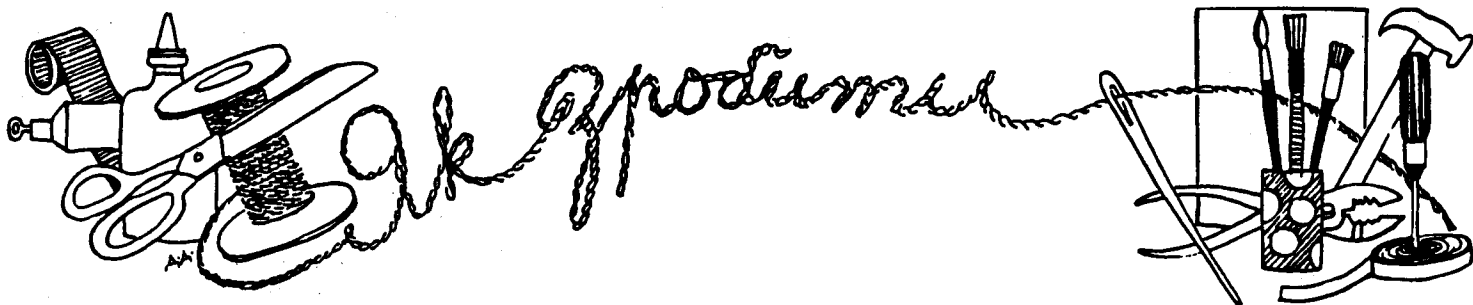
Сестричка Таня Онищук

ЗАГАДКИ

Бігаю найшвидше, маю добру звичку.
Я - не вибагливий: їм траву і гичку.
/зайчик/

По деревах лазить - скаче, буре або чорне,
Хвіст пухнастий, довгий, гарний, звинне і моторне,
/ білка /

ФІГУРИ З ДРОТУ?

Потрібно:

- кольорового електричного дроту — або телефонічного, або мідяного
- щипців до дроту
- кусників дерева на підставу
- свердлика
- уяви.

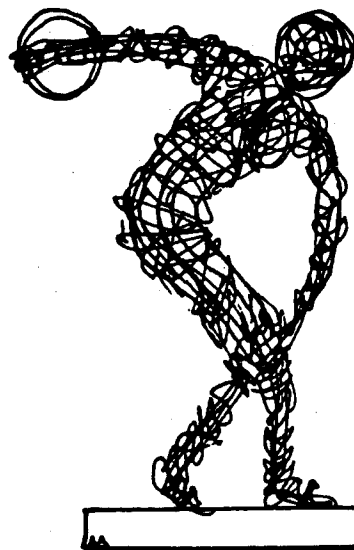
Як зробити?

Дріт повинен бути настільки м'який, що можна його руками згинати й формувати. Спробуйте дроти так зігнути, щоб постать, яку робите, була в русі, наприклад — зігнута до бігу, готова кидати м'яч, у сидячій позі тощо. Дроти можна вживати одинцем або кільма разом, можна обмотувати, щоб вийшла цікава форма.

Як постать-фігура готова, прикріпити її до підстави-дошки при допомозі свердлика і цвяхів, якщо потрібно. Тоді зроблена скульптура готова. Спробуйте! Якщо перший раз не вдасться вислід, розмотайте дроти і спробуйте зробити вдруге.

Таким самим способом можна зробити звірів або комах.

Сестричка Одарна

Старий Орел - С.О. Орест Гаврилюк

У 55 - Р І Ч Ч Я У П Н

Ч.ІІ : НА МІСЦЯХ ПОСЕЛЕННЯ

4. З'єднані Стейти Америки /ЗСА,ЗДПА,США/,/1949-1979/

Початки Пласту вкл. УПН

Українські емігранти з Німеччини, Австрії стали масово переселюватися до ЗСА в рр. 1949/50 і пізніше. Між поселенцями було багато пластунів, які зосередилися найбільше в Нью-Йорку, Філадельфії, Чикаго й Дітроїті.

Постановою з дня 15.УІІІ.1949 р. ГПС призначила своїм Уповноваженим на територію ЗДПА пл.сен. Євгена Кульчицького-Гута, який покликав собі до помочі необхідних співробітників і так створив тимчасовий Крайовий Пластовий Провід. Виховні справи УПН, УПУ і УСП вели крайові референти: пластунок, спершу пл.сен. Фаїна Любінецька, і пластунів, який то пост обняв з днем 11.УІІ.1950 р. пл.сен. Олександр Березницький, який у першому своєму зверненні до місцевих пластових проводів закликав присвятити головну увагу новацтву й юнацтву. Засобом зв'язку, інформації та інструкцій щодо ведення праці став "Пластовий Листок", починаючи від жовтня 1949 р. У "Пл.Л." ч. 10 за жовтень 1950 пл.сен. О.Березницький помістив обіжник головного референта УПН-ів, пл.сен. Теодосія Самотулки, з дня 12.ІХ.1950, а також і свій обіжник ч.19/50, в якому подав необхідні інструкції для пластових з'єднань щодо організації частин УПН і УПУ, а в дні 12.Х.50 р. покликав ст.пл. Ореста Гаврилюка на пост референта УПН-ів при рефераті пластунів Кр. Пл. Проводу. У грудні 1950 р. кр.реф. УПН-ів в обіжнику ч.27/50 подав основні організаційно-діяльностеві інструкції для новацьких виховників. З днем 1.І.1951 р. зачала діяти реф. УПН-ок, пл.сен. Іванна Кучер, яка видала свій перший обіжник у справі реєстрації і звітування новацьких частин в лютім, ч.8/51.

Так стала нормалізуватися діяльність новацьких частин, яких число у вересні 1950 р. вже було більше як 16 /8 УПН-ів і 8 УПН-ок/ з 253 членами /деякі осередки не переслали були звітів/. В обіжнику ч.2/51 подано до відома, що головний реф. УПН-ів при ГПС, пл.сен. Теодосій Самотулка, прибув до ЗДПА.

Перший період розвитку Пласту в ЗДПА закінчився І-им Загальним З'їздом Пласту в ЗДПА в Нью-Йорку, в днях 14-15.ІУ.1951, який обрав головою КПС

пл.сен. Євгена Кульчицького, головою КНР - пл.сен. Крія Старосольського.
 Кр.реф. пластунів пл.сен. Олександр Березницький покликав на пост реф.
 УПН-ів ст.пл. Ореста Гаврилюка. Необсаджений пост кр. реф. пластунок зго-
 дом перейняла пл.сен. Ольга Кузьмович, в якій рефераті пл.сен. Іванна Ку-
 чер продовжує свою діяльність як крайова реф. УПН-ок.

Крайові референти УПН:

УПН-ів: ст.пл. Орест Гаврилюк, 12.X.1950 - ...XI.1954
 ст.пл. Крій Український, ...XI.1954 - 10.U.1957
 пл.сен. Ольга Кулинич, 10.U.1957 - 1.I.1959
 ст.пл. Тарас Когут, 1.I.1959 - 23.III.1963
 пл.сен. Ольга Н.Кулинич, 23.III.1963 - 20.XI.1965
 пл.сен. Володимир Мельник, 20.XI.1965 - 30.U.I.1969
 пл.сен. Тарас Когут, .VII.1969 - 2.U.1971
 ст.пл. Лев Чировський, 2.U.1971 - 11.X.1972
 ст.пл. Петро Дармограй, 26.I.1973 - 1.III.1975
 ст.пл. Тарас Пенкальський, 20.U.1975 - 15.II.1977
 ст.пл. Роман Юзенів, 14.U.1977 -

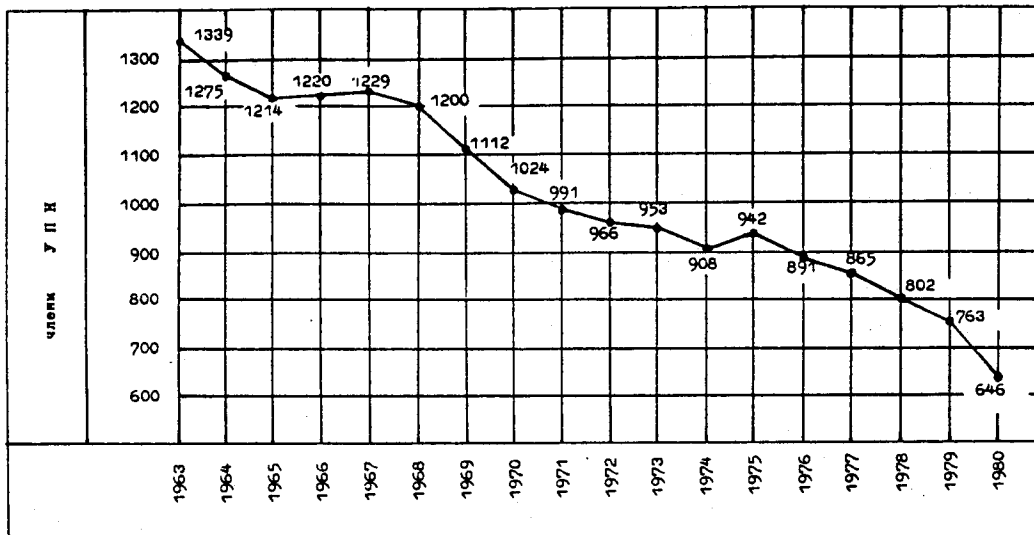
УПН-ок: пл.сен. Іванна Кучер, 1.I.1951 - 1.III.1952
 ст.пл. Леся Храплива, 1.III.1952 -1953
 пл.сен. Дарія Хухра,1953 - 1.I.1958
 пл.сен. Ольга Козак, 1.I.1958 - 1.XII.1960
 пл.сен. Евстахія Гойдиш, 1.XII.1960 - ...X.1963
 ст.пл. Аніза Вересюк, ...X.1963 - 11.IV.1965
 пл.сен. Евстахія Гойдиш, 11.IV.1965 -

пл.сен. Ніна Самокіш, 30.III.1969 - 7.IV.1973
 ст.пл. Віра Шембель, 6.U.I.1973 - 21.II.1975
 ст.пл. Марта Куземська, 1.U.I.1975 - 15.II.1977
 ст.пл. Маруся Боднарєнко, 23.IV.1977 - 28.II.1979
 ст.пл. Марта Зелик, 29.IV.1979 -

Стан новацтва:

рік	н о в а к и	н о в а ч к и	р а з о м
1949			
1950 /IX/	103	150	253
1954 /I/	438	404	842
1959
1964	1275
1969	1112
1974	450	458	908
1979 /I/	416	386	802
/XII/	763

Найвище число новацтва було в 1963 р. - 1339.

Станиці - гніздові

Б а ф а л о

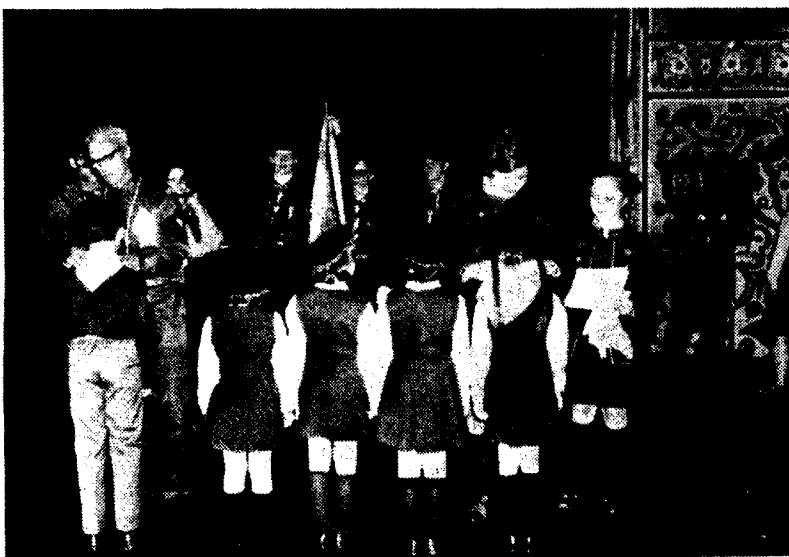
З ініціативи Начального Пластуна Сірого Лева організовано в 1949 р. Пластову Групу, провідник пл.сен. Адам Антонишин, яка переорганізувалася в Пластову Станицю в дні 7.Х.1950, вибираючи станичним пл.сен. Богдана Пашківського.

Новацтво організовано в 1950 р. - рій новачок веда ст.пл. Оля Чмола, а згодом ^{постав} рій новачків. У 1953 р. сформовано 20-те Гн. УПН-ок "Проліски", гн. ст.пл. Оля Чмола, та 23-тє Гн. УПН-ів "Гірські Звірята", гн. ст.пл. Василь Мандзій. Чергові гніздові:

УПН-ок: Х.Залеська /1955-57/, О.Шипилява /1958-61/, О.Осадця /1962-63/, А.Борачок і Н.Тимчук /1964/, Т.Куява /1965-66/, О.Чмола /1966-68/, М.Перейма /1969-73/, Д.Райца /1973-75/, Д.Гаврилук /1976/, У.Гаврилук /1977-78/, Ліда Цьолко /1979 - /.

УПН-ів: М. Салдит /1955-56/, Р.Слободинський /1956-57/, Я.Пришляк /1957-75/, О.Борачок /1976-77/, А.Стасюк /1978-79/.

Новацтво таборувало на пластовій оселі "Новий Сокид".

Гніздові приймають нових членів до Пласту / 1969 /.

К е р г о н к с о н

Пластову Групу засновано в 1964 р. /?/.

Пл.сен. Дарія Хухра зорганізувала новацтво, а це мішаний рій "Пташата" /2 новачки і 3 новаків/ в 1964 р., який в 1965 р. розділено на 2 самостійні рої: новачок "Зазульки" - сестр. пл.сен. Дарія Хухра і рій новаків "Орли" - бр. пл.сен. Антін Хухра.

Новацтво таборувало головню на "Вовчій Тропі", а також на "Новому Соколі".

Л о с А н д ж е л е с

Станиця заснована 5.III.1965 р. і діяла під проводом пл.сен. Євгена Людкевича, станичного, та пл.сен. Наталії Березовської, голови Ст.Ради, яка вже від декількох років раніше гуртувала дітей біля себе. Перші новацькі виховники: пл.сен. Б.Людкевич, пл.сен. Віталій Нетеса та ст.пл. Марта Людкевич. Перше гніздо, а це новаків "Хижі Звірі" заснувала пл.сен. Соня Березовська в 1971 р. Число новаків 45-го Гн. УПН-ів "Хижі Звірі" на початку 1979 - 16, Гн. - пл.сен. Б. Вжесневський.

Станиця зачала переводити нов. табори в 1969 р. "Чародійна Поляна" на оселі "Скай Медовс" біля Сан Бернардіно, Кал. від 1-7.IX.69. Табір мішаний; ком. - ст.пл. Марта Людкевич.

Мішані табори відбувалися кожного року головню на оселі "Скай Медовс".

Гніздо "Хижі Звірі" - Гн. пл.сен. С. Березовська →

Н ю а р к

До 1951 р. пластуни Ньюарку творили Осередок Праці під проводом пл.сен. Володимира Дармохвала, який належав до станиці в Нью-Йорку. В лютім 1951 р. доручено пл.сен. Зенонові Томкову зорганізувати станицю в Ньюарку. Основуючі Загальні Збори Станиці відбулися 19.III.51, який вибрав станичним пл.сен. Тараса Дурбака. У тому часі діяли: гніздо новачок /3 рої/ - Гн. ст.пл. Галина Турчик, і один рій новаків - бр. ст.пл. Денис Беднарський. Згодом гнізда затверджено: 3 Гн. УПН-ів "Лісові Мандрівники" - Гн. ст.пл. Д. Беднарський, і 24 Гн. УПН-ок "Лісова Поляна" - Гн. ст.пл. Г. Турчик.

Чергові гніздові:

УПН-ів : пл.сен. Тарас Дурбак /1955-57/, пл.сен. Д. Беднарський /1957-59/,

Рій новачок 24-го Гнізда виконує деклямацію на "Святі Моря" Гн. ст.пл. Уляся Ковальська Бр. ст.пл. Роман Воронка

пл.сен. Роман Загайкевич /1959-60/, ст.пл. Роман Воронка /1960-62/, ст.пл. Зенон Цибик /1962-64/, ст.пл. Ігор Луків /1964-65/, ст.пл. Лев Чировський /1965-68/, пл.сен. Д.Беднарський /1968-70/, ст.пл. Орест Мандрусак /1970-71/, пл.сен. Д.Беднарський /1971-72/, ст.пл. Віктор Яворський /1972-74/, пл.сен. Д.Беднарський /1974- /.

УПН-ок: пл.юн. Мирося Пришляк /1953-55/, ст.пл. Ірина Стецьків /1955-58/, ст.пл. Ліда Шпірка /1958-62/, ст.пл. Уляся Ковальська /1962-64/, ст.пл. Зірка Гнатик /1964-66/, ст.пл. Марійка Гарматій /1966-69/, ст.пл. Мотря Лебедь /1969-71/, ст.пл. Роксоляна Мицьо /1971-74/, ст.пл. Христя Голинська /1974-75/, ст.пл. Ольга Ретька /1975 - /.

Станиця улаштовувала свята весни для новацтва.

Новацтво таборувало в Нерровсбургу, Вовчій Тропі, а також на Бобрівці.

Н ю Б р а н з в і к

Організування Пласту в НьюБранзвік започаткували в 1950 р. пл.сен. Анна Ратич, яка була сестр. рою "Зазульки"/5/ та ст.пл. Ростислав Ратич, який був бр. рою "Соколи"/3/, що в 1951 р. був включений до гн. УПН-ів у Ньюарку.

Пластова Група діяла в системі Пл.Станиці в Елизабеті, яка зорганізувалася в 1956 р. Ст.пл. Ростислав Ратич був заступником станичної пл.сен. Ірини Левицької і відповідав за діяльність Групи. Коли він перейняв провід Станиці Елизабет-Нью Бранзвік довів до формування окремої станиці в Нью Бранзвік у 1961 р., якої станичним обрано ст.пл. Ростислава Ратича.

Перед 1961 р. існував рій "Зазульки" у числі 12 - сестр. пл.юн. Галя Федун. В 1960 р. зорганізовано 2 рої новаків, бр. яких були: ст.пл. Ростислав Ратич і ст.пл. Богдан Кряк, а в 1961 р. бр. пл.сен. Денис Беднарський. Виховниці УПН-ок: пл.юн. Оксана Гусар /1961/, пл.юн. Соня Слободян і пл.юн. Люба Ровенко /1962/. В 1963 р. сформовано гніздо - гн. пл.юн. Соня Слободян, яка виконувала ці обов'язки до 1975 р., а від 1976 - ст.пл. Леся Слободян. Гніздові УПН-ів: пл.сен. Денис Беднарський /1962-65/, ст.пл. Люба Ровенко /1966-67/, ст.пл. Тамара Безсонів /1968/, ст.пл. Юрій Головінський /1969-70/, ст.пл. Олег Панкевич /1971-72/, ст.пл. Юрій Головінський /1973-74/, пл.сен. Ростислав Ратич /1975-77/, ст.пл. Роман Рінник /1978-79/. Новацтво таборувало головню на Вовчій Тропі.

Ч і к а г о

Заходами пл.сен. Ярослава Рака, пл.сен. Юліана й Наталії Каменецьких та пл.сен. Ольги і Богдана Козаків зорганізовано пластову станицю в 1949, обираючи станичним пл.сен. Юліана Каменецького. На доручення в 1950 р. пл.сен. Рома Дзюбинська-Турянська зорганізувала перші новацькі рої, яких кількість у вересні ц.р. досягла число 23, 13 новаків і 10 новачок. Першими виховниками новацтва були: пл.сен. Рома Турянська і пл.сен. Ольга Козак. У 1952 р. затверджено 2-ге Гн. УПН-ок "Квіти з Верховини", гн. - пл.сен. О.Козак, та 9-те Гніздо УПН-ів "Хлопці з Зеленого Бору", гн. - ст.пл. Степан Дудяк. Довгодітніми гніздовими були: пл.сен. Соня Кульчицька та пл.сен. Роман Саввич. Особливо активними в праці з новацтвом були ст.пластунки з куреня "Лісові Мавки". Багато з них були гніздовими: Ляся Ліськевич, Дада Туруда, Марта Говєвич, Оксана Скуб'як, Оксана Касіян, Гля Куривчак, Рута Панчук, Христя Панчук. Гніздові УПН-ів: Юрій Кавка, Олег Саввич, Данило Григорчук, Іван Городиський, Йосиф Мицик, Александер Куріца, Андрій Чичула, Марко Пілецький. На особливу згадку заслуговує бр. Ярко Білинський, про якого діяльність буде мова на іншому місці.

сам. рій новачок "Вивірки", чл.5, виховн. п. Ярослава Вишневська.

Г а р т ф о р д

Пластову Групу організовано в 1950 р. - пров. пл.сен. Володимир Лучкань, яка переорганізувалася в станицю. В 1950 р. існували: рій новаків, чл. 7, згодом створено гніздо й затверджене в 1956 р. як 21-ше Гн. УПН-ів "Лісове Царство" - гн. ст.пл. Ніна Вересюк; рій новачок, затверджений в 1952 р. як II сам. рій "Соловейки", сестр. ст.пл. Ніна Вересюк, а від 1.І.1958 пл.хн. Христина Гафтнович. На початку 1979 р. існували: рій "Метелики", чл.8, сестр. ст.пл. Марта Теслюк, та гніздо новаків в числі 21, гн. ст.пл. М. Павлічко. Новацтво таборувало головню на Бобрівці.

Г е м п с т е д

Пл.Група оформилася в 1952 р. - пров. пл.сен. Микола Курчак. На початку 1979 р. існували: XXI сам. рій новаків "Бистіногі", чл.6, - бр. ст.пл. Борис Дацьків, рій новачок чл.11.

Д е н в е р

У 1957 р. засновано Пл.Групу - пров. пл.сен. Мирослав Кальба. ІУ. сам. рій "Мачки" затверджено в 1959 р. - сестр. пл.сен. Тереня Шарко. На початку 1979 р. існував лише XXVII сам. рій УПН-ів "Кобри" - бр. ст.пл. Марко Івашко. Станиця організувала й переводила пл. табори.

Д ж е р з і С и т і

При кінці 1950 р. засновано Пл.Групу - пров. пл.сен. Анна Домбчевська, що діяла в системі станиці Нью-Йорк. З уваги на комунікаційні труднощі створено окрему станицю в Джерзі Ситі. Сам. рій "Лев", чл. 11, спершу, а потім 15 Гн. УПН-ів "Літаючі Друзі", - гн. ст.пл. Юрій Яцусь. Спершу було 9 новачок, а в 1953 р. створено 26-те Гн. "Лісові Звірятка", - гн. ст.пл. Віра Комаринська. На початку 1979 р. діяли: сам. рій новачок, чл.4, та У сам. рій УПН-ів "Яструб" - бр. ст.пл. Тарас Сохан. Новацтво таборувало в Нерровсбургу та на Вовчій Тропі.

Д і т р о й т

Пл. станицю засновано в 1949 р., яка була рівночасно й місцем осідку Уповноваженого ГПС на ЗДПА, пл.сен. Евгена Кульчицького-Гута. В 1950 р. діяло гніздо новачок у числі 20, яке затверджено в 1952 р. під назвою 6 Гн. УПН-ок "Пільні Квіти". Також у тому році затверджено гніздо новаків як 1-ше Гн. УПН-ів "Крилаті", гн. пл.сен. Степан Щуровський. На початку 1979 р. було: 39 новаків і 22 новачки. Новацтво таборувало головню на таборовій площі "Зелений Яр".

Е л і з а б е т

У 1956 р. створено Пл.Групу під проводом пл.сен. Ірини Левицької, яка згодом переорганізувала її на пластову станицю, ст. пл.сен. Ірина Левицька,

а її заст. обрано ст.пл. Ростислава Ратича, що репрезентував Пл.Групу в Нью Бранзвік.

10.У.1957 р. організовано підготовче гніздо новачок, гн. ст.пл. Ліда Боянівська, яке в 1959 р. було затверджене під назвою 32-е Гн. УПН-ок "Українські Птахи", гн. - пл.сен. Ірина Левицька.

У станиці були також і новаки.

Новацтво таборувало головню на Вовчій Тропі.

Й о н к е р с

Пл.Група заснувалася осінню 1961 р. за почином п.Марії Баранської, тоді й вона була головою.

Сестр. рою новаків була п.Марія Баранська.Рій новачок у 1962 р. провадила ст.пл. Уяяна Стецура з НЙ.

На початку 1979 р. діяли: ХІІІІ сам. рій, чл.6, сестр. ст.пл.Марта Кушнір, і 1 новачка.
Новацтво таборувало на Вовчій Тропі.

К л і в л е н д

Пл. Група, що почала діяти в 1949 р., у короткому часі переорганізувалася на станицю, стан. - пл.сен. Ярослав Кришталович.

Перші новацькі виховники /в 1950 р. уже було 14 новаків і 13 новачок/:

пл.сен.Я.Кришталович, гн. 5-го Гн. УПН-ів "Карпатські Птиці"/1951/;

пл.сен. Ляриса Зварун-Музичка, гн. 14-го Гн. УПН-ок "Працьовиті звірятка".

На початку 1979 р. було: 18 новаків і 22 новачки.

Новацтво таборувало головню на Новому Сокоді, а пізніше на Писаному Камені.

Л о р е й н

У 1952 р. сформовано Пл. Групу, пров. пл.сен. Роман Клос.

Створений в 1960 р. сам. рій УПН-ок "Незабудьки" /сестр. пл.розв. Ксеня

Луговська/ затверджено в 1963 р. і надано п.ч. ХУІ, чл. 7, сестр. пл.розв.

Орися Сілецька.Опікунка - пл.сен. Е.Мацілінська.

У 1963 діяв також і рій новаків у числі 12. Не було вже новацтва в 1979 р.

М і н н е а п о л і с

Пл. Групу організовано в дні 8.Х.1950 р., голова - ст.пл. Д.Штогрин.

В 1960 р. сестр. Таня Плювак провадила сам. рій новачок. У 1979 р. діяли:

сам. рій новачок, чл.5, і ХХХУІІІ сам. рій УПН-ів "Пуми", чл.6, бр. пл.розв.

Володимир Анастас.

Н ю Г е й в е н

Пл. Група заснувалася в дні 21.ІІІ.1952, пров. о.Юстин Гірняк.

Існували гнізда: 1952 - 16. Гн. УПН-ок "Морські Русалки", гн. ст.пл. Ляриса

Голубович-Пенцак. 1956 - Підг. Гн. УПН-ів "Українські Звірята", в.о. гн.

пл.сен. Теодор Романюк.

На початку 1979 р. діяли: ХІІІІ сам. рій новаків, чл.5, бр. ст.пл. Андрій

Кизик і 16 Гн. УПН-ок "Морські Русалки" в числі 3.

Н ю Й о р к

1.У.1949 р. оформилася найбільша станиця в Нью Йорку. Стан. пл.сен. Мирослав Раковський.

Перший новацький рій зорганізував ст.пл. Андрій Олесіюк в 1949 р. У грудні 1950 р. поділено гніздо УПН-ів на 2 окремі гнізда, гніздовими яких були: ст.пл. Андрій Олесіюк і ст.пл. Володимир Слиж. У 1952 р. затверджено: 7-ме Гн. УПН-ів "Перелетні Птиці", гн. ст.пл. В. Слиж. 8-ме Гн. УПН-ок "Лісові Квіти", гн. пл.сен. Поля Книш. У 1953 - 18-те Гн. УПН-ок "Степові Квіти", гн. пл.сен. Стаха Гойдиш. У 1956 - 13-те Гн. УПН-ів "Гірські Птиці", гн. пл.сен. Володимир Кулинич. - 19-те Гн. УПН-ів "Звірі лісів", в.о. гн. ст.пл. Богдан Кузишин. У 1979 р. гніздовими були: ст.пл. Метіль Андрій - 7-ме Гн. "Діти Степу", ст.пл. Марта Зелік - 8-ме Гн. "Лісові Квіти". Стан УПН: новаків 56, новачок 65 /1979/, разом - 121. Новацтво таборувало головню в Нерровсбургу, а пізніше на Вовчій Тропі.

П а с с е й к

Пл. Групу засновано 11.VIII.1950 р., пров. В.Петришин. Було 11 членів УПН в тому часі. Діяли: 22-ге Гн. УПН-ок "Квіти Рідних Піль", гн. ст.пл. С. Ква-совська. 17-те Гн. УПН-ів "Приятелі Лісу", - в.о.гн. ст.пл. Дми-тро Гагргай. На початку 1979 р. стан гнізд представлявся так: новачок - 14, гн. ст.пл. Ліда Дяченко; новаків - 21, гн. пл.сен. В. Іной. Новацтво таборувало головню на Вовчій Тропі.

Р а ч е с т е р

Заходами пл.сен. Михайла Ляльки, пл.сен. Володимира Приймака та плсен. Анастасії Смеречинської засновано пл. станицю в дні 12.XI.1949. Спершу діяли: рій новаків і рій новачок. В 1952 створено 30 Гн. УПН-ок "Зелена Галіявіна". Згодом зорганізовано 39 Гн. УПН-ів "Діти Прадісу". В 1979 р. стан новацтва виносив: новачок - 18, гн. ст.пл. Марійка Рендзяк; новаків - 13, гн. ст.пл. О. Гривняк. Новацтво таборувало головню на Новому Соколі.

С а н Ф р а н ц і с к о

В 1979 р. існував ХІХ сам. рій УПН-ів "Пантери", чл. 5; сестр. пл.сен. Віра Зубрицька.

С и р а к ю з - Ю т и к а

В 1950 р. засновано Пл. Групу в Сиракюзах і Етиці, які в 1956р. з'єдналися в одну станицю, стан. пл.сен. о. Богдан Смик. В 1952 р. затверджено УІ сам. рій УПН-ок "Рожечки", який перетворився в гн., яке було затвержене в 1961 р. з назвою: 38-ме Гн. УПН-ок "Польові Квіти", гн. ст.пл. Таня Смик. На початку 1979 р. діяли: ХІ рій новаків, бр. пл.сен. М. Кравс /чл. 10/; 38-ме Гн. УПН-ок "Рідні Квіти", чл. 13; гн. пл.сен. Діди Бутенко. Новацтво таборувало головню на Вовчій Тропі.

Т р е н т о н

Пл. Групу створено в 1950 р., пров. - пл.сен. Василь Вергун. У 1950 р. було зорганізованих 9 новачат. Перші виховники: пл.сен. Ірина

Ст.пл. ЯРОПОЛН БІЛИНСЬКИЙ

Про братчика Ярка, який був комендантом табору новаків на Великому Лузі в 1958 р., треба більше сказати. Коли пишу ці рядки, минає 20 років від часу, коли я пізнав Ярка. Зустрів його під пластовою домівкою в Чикаго. Дожидав мого приїзду на перевірку гнізда. Веселий, дружній, завжди з усмішкою на устах. У Пласті знайшов він своє покликання: бути новацьким братчиком. Любив дітей і ніколи не бракувало йому фантазії, щоби зі своїми хлопцями щось нового, захоплюючого робити. А новаци пішли б за ним у вогонь і в воду!

І кожного разу, як я приїздив до Чикаго, то міг бути певним, що братчика Ярка застану в домівці, або перед нею. Коли, бува, сестрички жартома співали: "Де ж ти, Ярку, нічку ночував", то Ярко міг відповісти правду: в домівці.

Пригадую, ми їхали на оселю "Великий Луг". Не було ще тоді автострад. Дорога була довга, томляча. Але Ярко увесь час забавляв нас своїм неперевершеним гумором і ми не зчулися, як заїхали до мети.

Радість і гордість огортала, коли спостерігати ріст молодого виховника. Впорядник, в.о. гніздового і вкінці комендант табору новаків. Був душею цілої оселі "Великий Луг".

28.УІІІ.1958 несподівано задзвонив телефон. Братчика Ярка не стало між живими. Страшна недуга левкемія постигла його ще в таборі і протягом кількох днів знищила молоде життя.

Тиждень пізніше ми поминали Ярка на старшопластунському з'їзді на "Новому Соколі". Мабуть не було там нікого, хто не мав бодай сліз в очах. А на "Великому Лузі" висипано братчикові Яркові козацьку могилу.

Немає братчика Ярка. Не стало й "Великого Лугу". Мабуть і слід не лишився з козацької могили. Але в серцях тих з нас, що його знали, з яким працювали й гралися, з яким спільно новакували, образ незабутнього Братчика Ярка горітиме назавжди!

Сирій Орел Орест Гаврилук

6.ІУ.1975

Скрипчук і пл.сен. Ярослав Лабка. 1.УІІ.1952 р. затверджено 12-те Гн. УПН-ок "Лісові ягоди"; гн. пл.сен. Ірина Скрипчук.Зуваги на мале членство /6/ гніздо розв'язано в 1961 р. Гніздовими були: ст.пл. Марія Мрочко,ст.пл. Люба Турчин,пл.сен. Ніна Самокіш.В 1967 р. число новачок зросло й гніздо існувало під зміненою назвою та було затверджене як 48 Гн.УПН-ок "Чарівний Гай", гн. - ст.пл. Христя Татомир,пл.сен. Теодосій Самотулка. В 1971 р. пл.сен. Еміль Грималяк сформував 43 Гн. УПН-ів "Степовий Вітер", яке під час Злету УПН здобуло 3 перші місця. На початку 1979 р. існували: 43 Гн. "Степовий Вітер",чл. 3; гн. пл.розв. Боян Онишкевич; та сам. рій новачок "Чарівний Гай",чл. 3;сестр. ст.пл. Ляля Сенік. Новацтво таборувало головно на Вовчій Тропі.

Ф и л а д е л ф і я

10.УІІ.1949 р. зорганізовано станицю; стан. пл.сен. Петро Ісаїв. Негайно зорганізовано 2 новацькі рої. 1.УІІ.1952 р. затверджено 4-те Гн. УПН-ок "Пташата",від 24.Х.53 гн. пл.сен. Ярослава Савчак. В 1952 р. пл.сен. Еміль Грималяк зорганізував 11-те Гн. "Карпатські Звірі". У 1954 р. існувало гн.УПН-ок"Перелетні Птички",гн. пл.сен.Ярослава Савчак. Стан УПН на початку 1979р.: ІІ Гн. УПН-ів "Карпатські Звірі",чл. 45, гн. - ст.пл. Н. Максимович. 42 Гн. УПН-ок "Польові Квіти", чл. 28, гн. - ст.пл. Таня Німилевич. Новацтво таборувало в Нерровсбургу та головно на Вовчій Тропі.

--:--:--:--:--:--:--

Довше або коротше існували новацькі частини в таких місцевостях: Акрон, Амстердам, Бетлем, Блек-Рак, Гренд Репідс, Кентон, Коговз, Сент Луїс.

= = = = =

Історія УПН в ЗСА виготовлена на основі матеріалів, зібраних С.О. Орестом Гаврилком, який зокрема довів огляд новацьких таборів до 1961 р., інформацій, помічених в некомплектних Пластових Листках, пересланих ювілейних видань і інших матеріалів пластунами й пластунами доброї волі й широкого серця, що розуміють значення історії в розвиткових процесах УПН і Пласту загалом.

Сердечно дякую за співпрацю, виготовлення чи переслання матеріалів:

- пл.сен. Оксані Бережницькій /переслання виготовлених пл.сен. Олесем Бережницьким інформацій про Новий Сокид і станицю Бафало, та їх доповнення/,
- пл.сен. Софії Кульчицькій, ст.пл. Руті Ріпецькій, пл.сен. Орестові Городиському /Чінаго/, - пл.сен. Тані Паш /Кергонксон/, - пл.сен. Д. Беднарському /Ньюарк/,
- пл.сен.: Соні Березовській, Евгенові Людкевичеві, Марті Матлі /Лос Анджелес/,
- пл.сен. Ростикові Ратичеві /Нью Бранзвік/, а пл.сен. Стасі Гойдиш, голові КПС,
- за переслання мого листа до станиць/пл. осередків у справі історії УПН.

Та на жаль я не одержав будь-яких інформацій від таких станиць/пл.осередків: Албанська Округа, Балтимор, Бостон, Бриджпорт, Гартфорд, Гемпстед, Денвер, Джерзі Ситі, Дітройт, вкл. Зелений Яр, Елізабет, Йонкерс, Клівленд вкл. Писаний Камінь, Лорейн, Міннеаполіс, Нью Гейвен, Нью Йорк вкл. Вовчу Тропу, Пассейк, Рачестер, Сиракюз-Ютика, Трентон, Філадельфія.

Історичний огляд УПН неповний не лише тому, що обмежене місце в журналі, але й також з уваги на недостатні матеріали. Прохаю про їх доповнення, поправки, а в майбутньому переслання гніздових і таборових звітів за 1984 р. на подану внизу адресу, щоб у зв'язку з 60-літтям УПН можна було написати ширшу історію УПН. Правда, об'єктивна історія УПН та Пласту загалом є необхідна для аналізу розвиткових процесів організації та пороблення висновків та заходів для збереження Пласту.